

SLOVENSKI

Poročevalec

DRUGA IZDAJA

Izdaja in tiska časopisno založniško podjetje Slov. poročevalec... Direktor: Rudi Janžura... Glavni in odgovorni urednik: Sergej Vošnjak...

Spet obsedno stanje

Argentinski senat je sprejel zakon o obsednem stanju na področju Buenos Airesa — Čemu taki ukrepi, če vlada uživa podporo množic, sprašuje opozicija — »Moč in obseg opozicije bo mogoče ugotoviti šele čez nekaj časa,« pravi N. Y. Herald Tribune

BUENOS AIRES, 2. sept. (Reuter) Argentinski senat je sinoči soglasno odobril zakon o uvedbi obsednega stanja na področju Buenos Airesa. Zakon je pred tem potrdil tudi spodnji dom argentinskega kongresa. Predlog zakona je predložila parlamentarna skupina peronistične stranke v Spodnjem domu.

Med debato o zakonskem namenu je peronistični poslanec Peralta izjavil, da bo obsedno stanje trajalo tako dolgo, dokler bodo nasprotniki to želeli. Nočemo nikomur groziti pa tudi nikogar strašiti, je dejal Peralta. Letos so se vrnil v narodne organizacije klerikalni elementi. Napadeni smo bili huje, kot če bi bila naša država v sovražniških rokah, je dejal peronistični poslanec in pripomnil, da je imela opozicija priložnost videti, kaj se bo zgodilo, če bodo ljudje šli na ulice. »Mi ali oni,

vih besedah »ne uživa svobode govora«. Danes so neznanj ljudje skušali zažgati sedež peronistične stranke v Cordobi. Policija je zadušila požar. V Roseriu je na ulici eksplodirala bomba in povzročila manjšo gmotno škodo. Casopis »New York Herald Tribune« komentira danes položaj v Argentini in piše, da je »Peronov manevar morda prepričal Argentine, da se je njihov predsednik spet utrdil na svojem položaju, da pa ne smejo izključevati tudi drugačnega razlaganja dogodkov pred dvema dnevnoma. Čudno je, piše

Gospodarstveniki iz Pakistana in Burme Beograd, 2. sept. (Tanjug). — Predsednik zveze trgovinskih zbornic Pakistana g. Ranggowala in zastopnik pakistanske vlade g. Vajid Khan bosta 5. septembra prispela v Jugoslavijo. Bivanje v naši državi bosta izkoristila za razgovore o gospodarskem sodelovanju z Jugoslavijo. Obiskala bosta tudi zagrebški veleposojem.

Sprejem pri predsedniku republike Beograd, 2. sept. (Tanjug). — Predsednik republike Josip Broz Tito je sprejel danes ob 9.31 v Belem dvorcu člana predstavniškega doma kongresa ZDA gospoda Emanuela Cellerja. Ob 10. uri je predsednik republike sprejel ameriškega senatorja g. Allena Ellenderja.

Trgovinska zbornica Jugoslavija-Burma Beograd, 2. sept. (Tanjug). — V zvezi zunanjetrgovinskih zbornic razmišljajo v ustanovitvi jugoslovansko - burmanske trgovinske zbornice. Le-ta bo verjetno ustanovljena v najkrajšem času. Naloga zbornice bo podpirati razširitev trgovinskih zvez med Jugoslavijo in Burmo. Njen sedež bo verjetno v Beogradu.

NEW DELHI, 2. sept. (Tanjug). V kratkem bo izdano sporočilo o uvedbi diplomatskih zvez med indijo in zunanjo Mongolijo. Za prvega indijskega veleposlanika bo imenovan indijski veleposlanik v Pekingu R. K. Nehru.

Program obiska grškega kraljevskega para v Jugoslaviji BEOGRAD, 2. sept. (Tanjug) Kot smo že poročali, bosta Nj. veličanstvo grški kralj Pavle in kraljica Frederika prispela 5. septembra na osemdnevni uradni obisk v Jugoslavijo. Na obisk ju je povabil predsednik republike Josip Broz Tito, ki je junija lani napravil Grčiji uradni obisk. Grški kraljevski par bo sprejela na meji vodna delegacija s predsednikom zveznega izvršnega sveta Rodoljubom Čolakovičem.

Refen bojev v Južnem Sudanu Kartum, 2. sept. (AFP) Uradno poročajo, da se je dvoje častnika in 300 vojakov, ki predstavljajo zadnje enote uporniških sil z juga umaknilo, v pragozdove vzhodno od pokrajine Equatoria. Včeraj se je vrnilo 57 uporniških vojakov in 2 častnika v Torit, kjer so se vdali oblastem. Področje je težko prehodno, planine v teh krajih so visoke do tri tisoč metrov.

Met izseljencev k slapu Savice TRBOVLJE NAŠIM IZSELJENCEM NA OBISKU

Uspehe svojega dela lahko pokažemo s ponosom

Predsednik Izseljenske matice Slovenije Ivan Regent našim izseljencem na proslavi v Trbovljah

Trbovlje, 2. sept. — V okviru letošnjega Izseljenskega tedna ki bo od 4. do 12. septembra, je bilo popoldne na letnem telednevniku »Partizana« osrednja prireditve za Slovenijo. Prireditve je prisostvovalo okrog 300 izseljencev, ki so na obisku v stari domovini. Pozdravni govor je imel Ivan Regent, predsednik Izseljenske matice Slovenije.

Letno telednevniško »Partizana« menda še ni bilo tako dobro obiskano, kakor danes popoldne. Več kot 5000 prebivalcev zasavskega bazena se je udeležilo prireditve v počastitev tistih, ki so bili pred toliko desetletji primorani zapustiti rodno zemljo in se podati v tuj svet za koščkom kruha. Da je bilo Trbovlje izbrano za kraj osrednje prireditve v okviru Izseljenskega tedna, je pripisati dejstvu, da je prav iz trboveljskega bazena odšlo pred leti pretežno število ljudi v tujino iskat si zaslužka.

Prireditve je začela delavska godba »Svobode-Center« v Trbovljah, ki je zaigrala državno himno, nato pa je predsednik pododbora Izseljenske matice v Trbovljah Anton Kukavica pozdravil prisotne, predvsem navzoče izseljence, ki so prišli iz Francije, Amerike in drugih dežel, da je prav iz trboveljskega bazena odšlo pred leti pretežno število ljudi v tujino iskat si zaslužka.

Dragi rojaki, spoštovani občani in občanke, tovariši in tovarišice! Dovolite mi, da vas na teh svetlih zgodovinskih poljih trboveljskih tleh pozdravim v imenu Izseljenske matice, pa tudi v svojem imenu. Iz teh krajev so romali prvi naši ljudje v tujino, da bi našli v njej, česar niso mogli dobiti doma: delo in lahke industrije in prizadevanj za razvoj našega kmetijstva videli v teh krajih samo grobove sinov svojega lastnega naroda, ki bi bili počivali v njih po bojih s svojim sovražnikom.

Če bi ne bilo našega osvobodilnega boja, po vsej verjetnosti, tovariši izseljenci in tovarišice izseljence, se vi ali ne bi mogli vrniti v te kraje ali pa bi namesto novih tovarov težke in lahke industrije in prizadevanj za razvoj našega kmetijstva videli v teh krajih samo grobove sinov svojega lastnega naroda, ki bi bili počivali v njih po bojih s svojim sovražnikom.

Premagati gospodarsko zaostalost ni lahka stvar. To je težko delo in mi smo ponosni, da smo ga izvršili, ter lahko uspehe našega dela in našega boja pokažemo s ponosom vsakemu tujcu, še posebej pa našim izseljencem, kadar nas pridejo obiskat. Naša Jugoslavija, v kateri polagamo temelje za bodočo socialistično družbo, snada med dežele, ki se več kakor katerakoli si bodi druga dežela bori za mir na svetu, za bratstvo med narodi in za to, da bi smeli vsi na-

roditi tega sveta ne samo živeti v miru, marveč tudi uživati svojo samostojnost, da bi smeli biti suvereni gospodarji na svoji lastni zemlji. Mi, tu doma smo te stvari že do dna razumeli in bi želeli, da bi tudi vi, dragi rojaki, to razumeli. Prepričan sem, da niste prišli k nam zaman, da boste odnesli od nas najboljše vtise in zlasti sem prepričan in tudi želim, da bi odnesli globoko prepričanje, da bodo Jugoslovani, ki so zmagali v boju proti okupatorju svoje svete ter so se potili, da so zgradili sedanje blagostanje. Pri nas pa moramo vse to delati sami s svojimi močmi in iz svojih sredstev. Zato nam ne smete zameriti, da v teh desetih letih še nismo mogli izpremeniti stare zaostale Jugoslavije v napredno Ameriko.

Kakor sem že rekel, smo morali delati sami, z lastnimi sredstvi, z rokami samo naših sinov. Za to, da smo mogli zgraditi temelje naše socialistične družbe, da smo mogli začeti graditi temelje našega gospodarskega razvoja, so se morali naši narodi predvsem boriti za osvoboditev izpod tujeja jarma in za izgon podreptikov, tujevc-izdajalcev svojega lastnega naroda iz naše domovine. Sele potem, ko so naši ljudje v krvavem boju premagali okupatorja, smo lahko pričeli delo, ki se ni dovršeno, katerega nadaljujemo in ki bo nedvomno kmalu končano.

Če bi ne bilo našega osvobodilnega boja, po vsej verjetnosti, tovariši izseljenci in tovarišice izseljence, se vi ali ne bi mogli vrniti v te kraje ali pa bi namesto novih tovarov težke in lahke industrije in prizadevanj za razvoj našega kmetijstva videli v teh krajih samo grobove sinov svojega lastnega naroda, ki bi bili počivali v njih po bojih s svojim sovražnikom.

Premagati gospodarsko zaostalost ni lahka stvar. To je težko delo in mi smo ponosni, da smo ga izvršili, ter lahko uspehe našega dela in našega boja pokažemo s ponosom vsakemu tujcu, še posebej pa našim izseljencem, kadar nas pridejo obiskat. Naša Jugoslavija, v kateri polagamo temelje za bodočo socialistično družbo, snada med dežele, ki se več kakor katerakoli si bodi druga dežela bori za mir na svetu, za bratstvo med narodi in za to, da bi smeli vsi na-

Ob I. republiški živinorejski razstavi v Ljubljani

V zadržni organizaciji povežani živinorejci Slovenije imajo danes velik dan. V počastitev 19. obletnice osvoboditve otvarjajo I. Republiško razstavo živine v Ljubljani.

Razstav živine je bilo v Sloveniji že več in so to nek del stalnega prizadevanja živinorejcev, da izboljšajo svojo živino, da iz večjih čred odberejo tiste primerke živine, ki jim najbolj ustrezajo tako po njihovi sposobnosti, kot po posebnih, ki so nam dani s stopnjo razvoja našega kmetijstva in vsega gospodarstva. Te odbrane živali so nek vzor in kažejo, kam in v kateri smeri je treba usmerjati vzrejo, pa tudi osnovna čreda, od katere se prvenstveno jemlje naraščaj. Te razstave so pa tudi velika šola, kjer se izkušnje najboljših prenašajo v široko prakso tisočev živinorejcev.

I. Republiška razstava pa po svojem pomenu prekaša vse dosedanje. To pa ne le zato, ker je v Ljubljani razstavljena živina vseh naših pasem in vseh proizvodnih področjih, ampak zlasti zato, ker razstavo prirejajo sami zadržni živinorejci — zadržniki. Tehnično vsekar ne bi bilo nikdar težko spraviti teh nekaj sto živali v Ljubljano. Toda kdor ve, da ta prireditve ni le skup slučajno odbranih živali, temveč zaključna prireditve stotine predhodnih krajevnih in okrajnih tovrstnih razstav in plod dela mnogih živinorejcev in živinorejskih strokovnjakov, ki so, čisto neopazno, ustvarjali pogoje za to Republiško razstavo, ve, da je v tej prireditvi bogata vsebina našega zadržnega dela in močna vzmet za njegov nadaljnji še večji polet. V naših kmetijskih združenjih deluje sedaj preko 600 živinorejskih odsekov. Z njimi najtesneje sodelujejo tudi živinorejci državnih in zadržnih posestev, kar kažejo vse živinorejske prireditve in tudi ta razstava. Vsi vedo, da je nalog veliko in da jih bodo lahko uspešno izvrševali le v medsebojni povezanosti. Posebno nekatera državna posestva prevzemajo v tem pogledu važne funkcije. Po vsej Sloveniji razkropljene živali, čeprav v 150 tisoč hlevih nastanjene, se z delom te zadržne živinorejske organizacije združujejo v eno samo veliko čredo in o posadini živali ne vodi brige le njen lastnik, ampak vsa ta organizacija.

Ta povezanost in organiziranost živinoreje je velika pridobitev zadnjih deset let in vsekar najmočnejše sredstvo, ki je bilo v stanju v razmeroma kratkem času zaceliti mnogo težko rano in današnje silo naše živinoreje početi daleko preko njene predvojnne moči. Kdor bi primerjal le številčno stanja, bi morda ne videl vse te velike razlike. Kdor pa se bo pogledal v vsebinsko in kakovostno primerjavo in spoznal stanje, ki ga je naša živinoreja že dosegla, bo videl, da se nahajamo na začetku novega razdobja, za katerega so že ustvarjeni skoraj vsi pogoji.

Videl bo kako organizirani živinorejci ob podpori naše ljudske oblasti uspeva reševati in rešiti najtežje zdravstvene, vzrejne in proizvodne probleme, kako padajo ena za drugo pregrade, ki ločijo našo zaostalost od napredka. Deset let polnih, čisto malih sprememb, deset let težav in uspehov je nakopičilo silo, ki oznanjuje, da je konec težav blizu.

Mreža mlekarj je skoraj dograjena, vsak dan nove zbiralnice se polnijo in pošiljajo trgu čimdalje več mleka in mlečnih proizvodov, organizirajo se nove klavnice in čisto moremo že danes ugotoviti, da za gotovo pomanjkanje ni kriva samo proizvodnja.

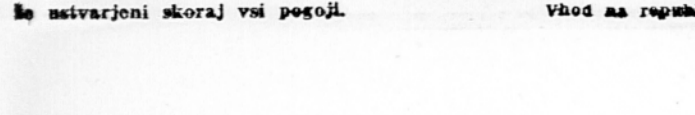
Novo razdobje nam naznanja tudi druga važna pridobitev. V nedeljo bo otvorjena prva naša tovarna močnih živinskih krmil, ki je nov garant napredka proizvodnje. Ob izboljšanju travnikov in pašnikov, ob boljši živilni, smemo sedaj z gotovostjo računati na večje proizvodne uspehe.

Razstava ima namen vsaj do neke mere pokazati, tako kmetovalcem kot vsem ostalim, kaj je bilo na tem področju vse dosedaj narejenega, kaj in kje so problemi naše živinoreje, kaj je treba izboljšati, da bo ta naloga prinašala več koristi tako proizvajalcem, kot vsej naši skupnosti. Ta prikaz bo vsekar pomanjkljiv, verjamemo pa, da bo v tisočih razgovorih ob in po razstavi, dopolnjen in da bo tako ta razstava postala važen mejnik v delu za nadaljnje izboljšanje že doseženega.

Ljubljanska razstava pa je gotovo tudi dokaz velikega zanimanja vsega našega naroda za vprašanje kmetijstva — živinoreje pa priznanje za vse njihovo dosedanje delo in za doseženo raven, ki brez dvoma opravičuje razstavo v glavnem mestu.

Zivko Bernot

Vhod na republiško razstavo živine, ki bo odprta danes ob 11. uri

Program obiska

grškega kraljevskega para v Jugoslaviji

BEOGRAD, 2. sept. (Tanjug) Kot smo že poročali, bosta Nj. veličanstvo grški kralj Pavle in kraljica Frederika prispela 5. septembra na osemdnevni uradni obisk v Jugoslavijo. Na obisk ju je povabil predsednik republike Josip Broz Tito, ki je junija lani napravil Grčiji uradni obisk. Grški kraljevski par bo sprejela na meji vodna delegacija s predsednikom zveznega izvršnega sveta Rodoljubom Čolakovičem.

Na programu bivanja grškega kraljevskega para je obisk v ljudskih republikah Makedoniji, Srbiji, Hrvaški in Sloveniji. Med tridnevnim obiskom v Beogradu bo grški kraljevski par razen uradnih kosil in sprejemov obiskal tudi razne kulturno-zgodovinske znamenitosti in industrijske objekte. Ljudski odbor beogradskega okraja bo izročil grškemu kralju Pavlu posebej napravljeno zlato plaketo v spomin na njegovo bivanje v glavnem mestu FLRJ.

Na čast grškemu kraljevskemu paru bo parada enot JLA, med potovanjem po Jadranu pa pregled enot JVM.

Grški kraljevski par bodo sprejeli ministri pri predsedstvu vlade Georges Rallis, veliki maršal dvora Demetre Levidis, generalni sekretar ministrstva za zunanje zadeve Cleon Syndicas, maršal dvora kraljice Frederike Paul Loufouas, predstojnik kraljevske vojaške hiše divizijski general André Kalinski in drugi.

Med bivanjem v FLRJ bodo grškemu kralju dodeljeni v spremstvu izredni in pooblašeni veleposlanik Ljuborad Radovanović, generalni podpolkovnik Božo Lazarević, generalni major Ratko Vujić in kontraadmiral Bogdan Pecotić.

Refen bojev v Južnem Sudanu Kartum, 2. sept. (AFP) Uradno poročajo, da se je dvoje častnika in 300 vojakov, ki predstavljajo zadnje enote uporniških sil z juga umaknilo, v pragozdove vzhodno od pokrajine Equatoria. Včeraj se je vrnilo 57 uporniških vojakov in 2 častnika v Torit, kjer so se vdali oblastem. Področje je težko prehodno, planine v teh krajih so visoke do tri tisoč metrov.

Drugi rojaki, spoštovani občani in občanke, tovariši in tovarišice! Dovolite mi, da vas na teh svetlih zgodovinskih poljih trboveljskih tleh pozdravim v imenu Izseljenske matice, pa tudi v svojem imenu. Iz teh krajev so romali prvi naši ljudje v tujino, da bi našli v njej, česar niso mogli dobiti doma: delo in lahke industrije in prizadevanj za razvoj našega kmetijstva videli v teh krajih samo grobove sinov svojega lastnega naroda, ki bi bili počivali v njih po bojih s svojim sovražnikom.

Če bi ne bilo našega osvobodilnega boja, po vsej verjetnosti, tovariši izseljenci in tovarišice izseljence, se vi ali ne bi mogli vrniti v te kraje ali pa bi namesto novih tovarov težke in lahke industrije in prizadevanj za razvoj našega kmetijstva videli v teh krajih samo grobove sinov svojega lastnega naroda, ki bi bili počivali v njih po bojih s svojim sovražnikom.

Premagati gospodarsko zaostalost ni lahka stvar. To je težko delo in mi smo ponosni, da smo ga izvršili, ter lahko uspehe našega dela in našega boja pokažemo s ponosom vsakemu tujcu, še posebej pa našim izseljencem, kadar nas pridejo obiskat. Naša Jugoslavija, v kateri polagamo temelje za bodočo socialistično družbo, snada med dežele, ki se več kakor katerakoli si bodi druga dežela bori za mir na svetu, za bratstvo med narodi in za to, da bi smeli vsi na-

VSEM BORCEM IX SNOB Tudi nekdanji borci IX. SNOB XVIII. divizije se hočemo zbrati in skupaj proslaviti 10. obletnico osvoboditve. Zbor brigade bo 3. oktobra 1955 v Kočevju, kjer je bila ustanovljena. Za ta prvi zbor IX. brigade v partizanskem Kočevju vabimo vse bivše borce, naj se prijavijo v čim večjem številu. Svoje pismene ali telefonske prijave pošljite na naslov: Jože Koračič, Ljubljana, Zaloška c. 2, tel. št. 30-304. Ostala obvestila in navodila bodo naknadno objavljena. Pripravljalni odbor.

ZAGREBŠKI VELESEJEM - največja gospodarska manifestacija v državi

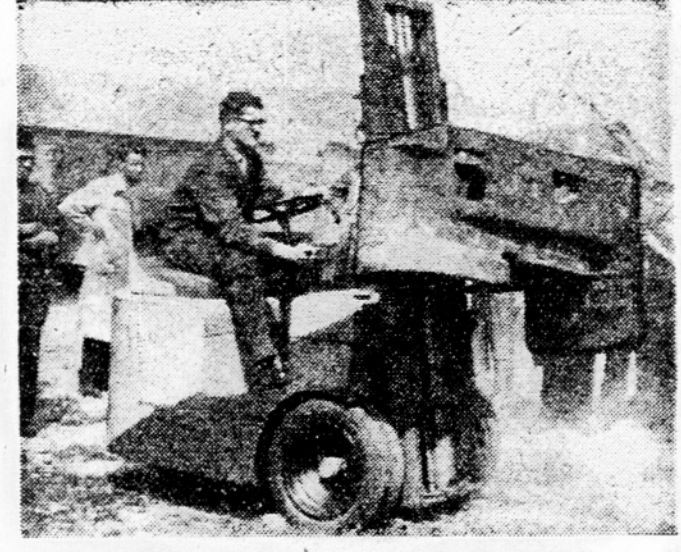
Ob slavnostni otvoritvi je govoril član zveznega izvršnega sveta Nikola Minčev

Zagreb, 2. sept. Otvoritev letošnjega mednarodnega zagrebškega velesejema dopoldne je bila hkrati proslava petdesetega jubilejnega velesejema in ena največjih gospodarskih manifestacij v okviru proslav ob desetletnici osvoboditve naše države. Slovenska otvoritev je bila v novem delu velesejema v navzočnosti velikega šte-

ne in Hercegovine, Makedonije in Crne gore, generalni polkovnik Kosta Nagy, člani diplomatskega zbora in številni predstavniki javnega in kulturnega življenja. Goste je pozdravil predsednik ljudskega odbora mesta Zagreba Vjceslav Holjevac, ki je med drugim poudaril pomembnost jubilejnega sejma in nje-

narodnega gospodarskega sodelovanja je dovela do tega, da je naša država vzpostavila široke gospodarske in trgovinske zveze s številnimi državami sveta. Danes imamo z 36 državami trgovinske in plačilne pogodbe, z drugimi 25 pa komercialne zveze. Kot je znano, so bile letošnje sklenjene trgovinske pogodbe z vzhodnoevropskimi državami. Rezultat obnove gospodarskih odnosov z vzhodnoevropskimi državami je tudi udeležba teh držav na letošnjem velesejmu. Nadaljnja politika razvijanja gospodarskih in trgovinskih stikov z vsemi državami sveta, bo prav gotovo dala pozitivne rezultate, ne samo za naše gospodarstvo, temveč bo pomenila tudi prispevek h krepitvi miroljubnega sodelovanja v svetu. Tudi letošnji

jubilejni velesejem v Zagrebu je eden od instrumentov take naše politike. Po govoru tov. Minčeva je bila intonirana himna, nakar so si gostje ogledali jubilejni velesejem, ki je doslej naš največji, ne samo v naši državi, temveč tudi v vsej jugovzhodni Evropi. Poleg naših razstavljalcev, ki jih je 613 in razstavlja na 1770 kv. m, nastopa tudi 257 razstavljalcev iz 21 tujih držav, ki razstavlja na 16.855 kv. m. Celotni velesejem v starem in novem delu predstavlja bogato sliko uspehov svetovnega in jugoslovanskega gospodarstva. Proizvodi jugoslovanske industrije predstavljajo dosežene uspehe v desetih letih po vojni, ki krojnajo napore vseh naših republik. M. B.

Tovarna »Indos« v Ljubljani je izdelala vilniški nakladalec z nosilnostjo 1000 kg. Hidravlično dvigalo tega stroja dvigne tovora do višine dva metra in pol in je prvi izdelek te vrste v naši državi. Nakladalec bo razstavljen na zagrebškem velesejmu.

vila gostov iz vseh republik. Svečani otvoritvi so prisostvovali član izvršnega sveta FLRJ Nikola Minčev, podpredsednika Sabora Hrvatske Nikola Sekulić in Karlo Mrzović, podpredsednik izvršnega sveta Hrvatske Ivo Krajačić, predsednik Zveze sindikatov Jugoslavije Djuro Salaj, člani izvršnega sveta Hrvatske, Slovenije, Srbije, Bos-

gov značaj kot mednarodnega sejma, ki ima večje pomeni in perspektive. Dejal je, da so že v teku priprave za nov velesejemski prostor onstran Save. »Zvezni izvršni svet« — je dejal tov. Holjevac — »je s svojim sklepom omogočil, da bodo lahko tudi tuje države gradile svoje paviljone. Tako so ustvarjeni pogoji za nadaljnji razvoj in razširitev zagrebškega velesejema, ki ima tradicionalni pomen.«

O delu anketne komisije v Sloveniji

MURSKA SOBOTA, 2. sept. Naš sodelavec je v Murški Soboti naprosil zveznega ljudskega poslanca Ivana Krefca, ki je spremljal anketno komisijo Zvezne ljudske skupščine za melioracijo po Sloveniji, naj pove nekaj besed o namenu te komisije in o kraju, ki jih je obiskal.

Tov. Krefc je poudaril, da je bila naloga anketne komisije ugotoviti, kako bi se dala vprašanje melioracije in vodnih režimov rešiti s sodelovanjem Zveznega izvršnega sveta, okrajev, komun in posameznikov. Člani komisije so si v Sloveniji ogledali največje ljubljanske barje, kjer so od kmetov dobili zanimive podatke o načinu melioracije in o uspehih, ki so jih pri tem dosegli. Obiskali so tudi Piatu pri Menzju, kjer so se posebej zanimali za donos melioriranih zemljišč. Po preverjenih podatkih je donos žita in drugih kmetijskih kultur nad jugoslovanskim povprečjem. V Savinjski dolini so se člani komisije udeležili, da znaša dohodek na hektar melioriranega področja od 500.000 do 600.000 dinarjev na hektar. Prav tako so preučevali melioracijske pogoje v Posuški in Ščavnjski dolini in v Prekmurju, kjer so se dalje časa ustavili pri nezogretem odvodnem kanalu v Dvokležovju. O rezultatih bodo člani komisije poročali v Zvezni ljudski skupščini. Člani anketne komisije niso reševali vprašanje kreditov.

Uspes seminarja za tuje slaviste

ZAGREB, 2. sept. Nad 40 tujih slavistov iz 10 držav je prisostvovalo letošnjemu seminarju za tuje slaviste v Zagrebu in Zadru. Ob zaključitvi so udeleženci izrazili priznanje filozofski fakulteti v Zagrebu za dobro organizacijo in poudarili velik pomen teh seminarjev, ki jih pričajo že čisto leto, da bi se tuje slavisti bolje seznanili z jugoslovansko narodno kulturo in jezikom. Udeleženci seminarja so bili inpedisti jugoslovanske komisije za kulturne zveze z inozemstvom, med katerimi so bili predstavniki profesorji, lektorji in študenti iz mnogih evropskih univerz. Letos je bilo navzočih tudi nekaj zelo znanih tujih slavistov, na primer predstojnik slavistične katedre na univerzi v Hamburgu dr. Vsevolod Sečkarjev, predstojnik slavistične katedre v Bordeauxu George Luciani in drugi. Poleg profesorjev zagrebške filozofske fakultete so predavali na seminarju tudi profesorji filozofskih fakultet iz Beograda, Ljubljane, Sarajeva in Skopja.

Naša gospodarska delegacija v Bolgariji

BEograd, 2. sept. Dne 3. septembra bo odpotovala jugoslovanska gospodarska delegacija v Bolgarijo na povabilo bolgarske vlade. Delegacijo bo vodil podpredsednik izvršnega sveta Srbije Vojta Leković, ter bo obiskala tudi slovdvski velesejem, ki bo odprt 4. septembra. (Jugopres).

Novi zakonovi

BEograd, 2. sept. Danes se je v Beogradu začela skupna seja odbora za socialno politiko in ljudsko zdravje zveznega izvršnega sveta ter skupne komisije zvezne skupščine za proučitev o organizaciji zdravstvene službe. Proučiti bodo načrte splošnega zakona o zdravstveni službi, zakona o sanitarni inspekciji, zakona o preprečevanju in pooblaščenju uležljivih boleznih in splošnega zakona o živilih, predmetih široke poročne in tabaku.

Seja zastopnikov okrajnih komitejev ZK

Maribor, 2. sept. Danes je bila pod vodstvom Ivana Janžekovića seja, katere so se udeležili člani bivših okrajnih komitejev v Sloveniji Gradcu in Mariboru ter člani novoizvoljenega okrajnega komiteja ZKS v Mariboru. Število članov okrajnega komiteja so razširili od 25 na 35. V organizacijski sekretariatu okrajnega komiteja so izvolili Ančko Kuhar, Stano Baloh, Marjetko Bavec, Ivana Gorjupa, Ivana Janžekovića, Tineta Laiba in Ludvika Modica. Razpravljali so o političnih konferencah Zveze komunistov po novih občinskih ljudskih odborih, ki bodo septembra. Na teh konferencah bodo osvetlili družbeno vlogo komunistov in dali poseben poudarek nalogam komunistov v zvezi z uveljavljanjem novega komunalnega sistema. Razpravljali so tudi o odkupu kmetijskih predekov. K. M.

Nove zveze s Trstom

Koper, 2. sept. S današnjim dnem je pomorsko podjetje »Istra-Trimeste« uvedlo dve pomorski progi na relaciji Trst-Umag in Trst-Novigrad, na kateri bo dvakrat na teden vozil 419-tonski parnik »Novotronec«. Okrajni ljudski odbor pa je sponori tržaškim občanom, da bo koproskop avtomobilsko podjetje »Travniki« s ponedeljkom pričelo voziti na prosih Koper-Trst (vsak ponedeljek), Sežana-Trst (vsak torek) in Hrpele-Kozina-Trst (vsako sredo). Včeraj so predstavniki tržaških oblasti izročili pristojnim italijanskim oblastem 116 potrdilnih dovoljenj, prejeti pa so 126 potrdilnih dovoljenj. (Koper) J. L.

Žrtev strele

Koper, 2. IX. V sredo popoldne okoli 14.30 ure je postala žrtev neurja 36-letna Marija Vatovec iz Brezovice 43, ki jo je ubila strela. Ko se je s svojo materjo pred neovito zatekla pod neko drevo v bližini Materije, je vanjo udarila strela in jo ubila, popolnoma nepoškodovana pa je ostala njena mati.

GOSPODARSKE VESTI

Avtomobil na pogon s sončno energijo. — Na razstavi avtomobilov, ki jo je 31. avgusta odprla družba General Motors, je največja senzacija avtomobil, ki ga poganja sončna energija. Ta mali avtomobilski model, ki je dolg 45 cm, je opremljen z dvanaestimi fotoelektričnimi celicami, ki svetlobo pretvarjajo v električno energijo, ki poganja mali električni motor.

Svedski uvoz avtomobilov.

Na Svedskem so v juliju prodali največ avtomobilov tipa Volkswagen (2588 komadov). Z 2567 komadi je na drugem mestu svedski tip avtomobilov Volvo. Privatniki so v mesecu juliju kupili skupno 14.607 avtomobilov, julija prejšnjega leta pa 12.532 avtomobilov.

Zastopnika čilskih socialistov na obisku v Mariboru

Maribor, 2. sept. Dopoldne sta se generalni tajnik ljudske socialistične stranke Čila G. Aniceto Rodriguez in sekretar za mednarodne zveze te stranke G. Oskar Wais na Rotovžu razgovarjala s predstavnikoma mestnega zbora proizvajalcev o organizaciji naše ljudske oblasti ter o problemih delavskega samoupravljanja. Tov. Tone Boje, Jože Ingotič in predstavniki mestnega zbora proizvajalcev so odgovorjali na vprašanja, ki so zanimala čilska gosta.

G. Rodriguez je poudaril, da gleda ljudska socialistična stranka Čileja na mnoga vprašanja podobna kakor socialistična zvezna delovnih ljudi Jugoslavije. »Zato mi čudno,« — je dejal, »da so naši medsebojni odnosi tako prisrčni in neposredni.« Po njegovih besedah spremlja ljudska socialistična stranka Čila z velikim zanimanjem jugoslovansko stvarnost, ki je naša lastna pot v graditvi socializma. Izjavil je, da se je njilova stranka seznanila z teoretičnimi postopki graditve socializma v Jugoslaviji in je predsednik upravnega odbora Stane Rebolj. Glavni inženir Milan Popović je gosta seznanil z zgodovino podjetja in s proizvodnimi pomeni čilske funkcije. Gosta je tudi seznanil z delovanjem kolektivnega mariborskega okraja prisrčne pozdrave čilskega proletariata. »Povejte jim,« — je poudaril, »da imajo v Čilu dobre prijatelje in brate iz borbe.«

V spremstvu tov. Toneta Boleta sta gosta obiskala tudi Tovarno avtomobilov, kjer sta ju pozdravila predsednik delavskega sveta Jože Gregorčič in predsednik upravnega odbora Stane Rebolj. Glavni inženir Milan Popović je gosta seznanil z zgodovino podjetja in s proizvodnimi pomeni čilske funkcije. Gosta je tudi seznanil z delovanjem kolektivnega mariborskega okraja prisrčne pozdrave čilskega proletariata. »Povejte jim,« — je poudaril, »da imajo v Čilu dobre prijatelje in brate iz borbe.«

V spremstvu tov. Toneta Boleta sta gosta obiskala tudi Tovarno avtomobilov, kjer sta ju pozdravila predsednik delavskega sveta Jože Gregorčič in predsednik upravnega odbora Stane Rebolj. Glavni inženir Milan Popović je gosta seznanil z zgodovino podjetja in s proizvodnimi pomeni čilske funkcije. Gosta je tudi seznanil z delovanjem kolektivnega mariborskega okraja prisrčne pozdrave čilskega proletariata. »Povejte jim,« — je poudaril, »da imajo v Čilu dobre prijatelje in brate iz borbe.«

za delitev dohodka, za stanovanjske probleme in za nekatere druge zadeve.

Člani mestnega zbora proizvajalcev Leopold Cerjak se je gostom zahvalil za obisk in izrazil pripravljenost, da bosta v Čilu tolmachi jugoslovansko stvarnost in sponorirala prisrčne pozdrave mariborskega proletariata čilskemu delavskemu razredu. G. Rodriguez se je zahvalil za prisrčni sprejem in dejal, da sta v tem razgovoru razširila številne pojme, ki jim doslej niso bili povsem jasni. Predstavniki mestnega zbora proizvajalcev je naprosil, naj sponorirajo delovnim kolektivom mariborskega okraja prisrčne pozdrave čilskega proletariata. »Povejte jim,« — je poudaril, »da imajo v Čilu dobre prijatelje in brate iz borbe.«

V spremstvu tov. Toneta Boleta sta gosta obiskala tudi Tovarno avtomobilov, kjer sta ju pozdravila predsednik delavskega sveta Jože Gregorčič in predsednik upravnega odbora Stane Rebolj. Glavni inženir Milan Popović je gosta seznanil z zgodovino podjetja in s proizvodnimi pomeni čilske funkcije. Gosta je tudi seznanil z delovanjem kolektivnega mariborskega okraja prisrčne pozdrave čilskega proletariata. »Povejte jim,« — je poudaril, »da imajo v Čilu dobre prijatelje in brate iz borbe.«

OBVESTILO

Naročnike, poverjenike in prodajalce »NAŠE SKUPNOSTI« obveščamo, da se je izdane prve številke lista iz tehničnih razlogov nekoliko zakasnilo in da bo le-ta izšla približno v sredini tega meseca.

Uprava »Naše skupnosti« za Slovenijo pri upravi »Ljudske pravice«, Ljubljana, Kopitarjeva 2, poštni predal 42.

Pet let delavskega upravljanja v TAM

Razgovor z direktorjem inž. Stojanom Perhavcem

Te dni proslavlja delovni kolektiv Tovarne avtomobilov v Mariboru peto obletnico delavskega samoupravljanja v spomin na dan, ko je delovni kolektiv 1. 1950 prevzel upravljanje tovare v svoje roke. V zvezi s tem pomembnim dogodkom je naš sodelavec 1. septembra obiskal direktorja Tovarne avtomobilov inž. Stojana Perhavca in ga naprosil za izjavo o vlogi delavskega upravljanja v Tovarni na izpolnjevanje proizvodnih nalog, na gradnjo stanovanjskih hiš za delavce in nameščence, na gradnjo novih objektov in izpopolnitev strojnih naprav itd.

Tov. inž. Perhavc je uvodoma poudaril, da se je uvedba delavskega samoupravljanja ugodno odrazila pri reševanju proizvodnih nalog v podjetju. V upravnem odboru so delali vse čas razgledani tovariš, ki niso poznali ozkega gledanja na posamezne probleme. V delavskem svetu so opazili, da so člani dali stvarneje in popolneje ocenjevanje posameznih problemov, ko so že dlje časa opravljali važno družbeno funkcijo člana delavskega sveta. Razumljivo je, da je takšno gledanje na probleme delavskega samoupravljanja rodilo bogate proizvodne uspehe, ki so se odražali v vsakotnem povečanju proizvodnih nalog. Leta

1950 je Tovarna avtomobilov izdelala okrog 380 kamionov. V letih 1951/52 se je število izdelanih kamionov povečalo na 750. V tem času in l. 1953 je tovarna popravljala za potrebe JLA Jamese, kar je delno oviralo hitrejši razvoj izdelave kamionov. Leta 1953 je tovarna izdelala več kot 1300 kamionov, leta 1954 pa nad 1600 kamionov. Letos predvidevajo, da bodo kljub zaostanku zaradi materialnih težav izdelali okrog 2000 kamionov. Prvih 29 kamionov, ki so jih v tovarni izdelali že leta 1947, je bila le montaža iz tuje dobavljene delov, medtem ko so današnji kamioni nad 99 odstotkov izdelek Tovarne avtomobilov in ostalih jugoslovanskih kooperantov. Leta 1948 se je tovarna pripravljala na proizvodnjo kamionov in na osvoboditev posameznih delov. Tu je naletela na težave, ker je CSR v tem času zaradi spora z našo državo odredila tehnično pomoč in je ustavila pošiljke sestavnih delov. Vozko »Pionir« delajo v Tovarni avtomobilov na podlagi češke licence. Od te licence je ostala le konstrukcija, medtem ko je tehnološki proces delo poizvovalnih delavcev in tehnikov Tovarne avtomobilov. Pri izdelavi kamionov je Tovarna avtomobilov po letu 1948 vsa pozornost posveči-

la kvalitetni izdelavi. Prva vozila, ki so bila sestavljena pretežno iz uvoženega materiala, niso kvalitetno ustrezala ter se jih je kriziče branilo. V zadnjih letih pa je opaziti precejšnja sprememba, saj so TAM-ova vozila kljub benzinskemu motorju, ki je v primerjavi z Diesellovom nekoliko dražji, danes zelo iskana. To dokazujejo številni šoferji prevoznika nad 80.000 kilometrov brez generalnega popravila. Poseben uspeh je dosegel šofer Tovarne novogiv iz Pozele, ki je brez generalnega popravila prevozil 150.000 kilometrov. Tovarna je doslej izdelala tudi okrog 3500 prikolice za potrebe kmetijskega. Na sasih »Pionirja« so razne karoserijske delavnice še pred meseci izdelovale avtomobile z okrog 25 sedeži. Z lastno kompletno proizvodnjo avtomobilov so v tovarni začeli na koncu leta 1954 in so doslej izdelali okrog 20 avtomobilov.

V zadnjih petih letih so dosegli med večjimi objekti kovčnice in oblikovalnico ploščevine. Od pomembnejših strojev so nabavili kopirno-rezkalni stroj, na katerem izdelujejo med drugim utope za kovanje motorne gredi in prednje ose. Prav tako montirajo nove lakirne naprave, ki bodo omogočile lakiranje ob vsakem vremenu in ki bodo bistveno vplivale na kvaliteto lakiranja. Prav tako je tovarna nabavila stroje za izdelovanje vzmeti, na katerih izdelujejo skoraj vse vzmeti, ki so potrebne za kamione. S temi stroji delajo tudi usluge Tovarni kolies »Roz« v Ljubljani in nekaterim drugim podjetjem.

Stanovanjske probleme je zelo pereč problem Tovarne avtomobilov, ker bistveno vpliva na proizvodne uspehe. Zato je podjetje po osvoboditvi zgradilo za svoje delavce in nameščence stanovanjske bloke s 184 družinskimi stanovanji. Poleg tega gradijo pri Mariborskem dvoru in Mauborju še stanovanjski blok, v katerega se bo po končanji delih vnelo 50 družin. Ta stanovanjska izgradnja za potrebe Tovarne avtomobilov ne zadostuje, saj okrog 300 družin še vedno stanuje v propadajočih barakah. Poleg tega pa je nad 350 prošenj nujnih prisiljen za 50 stanovanj in novem bloku na Mariborskem dvoru. Stanovanjske potrebe bodo iz leta v leto večje, ker bo vodstvo podjetja vsako leto najelo okrog 350 novih delavcev. Razen tega na se večje število delavcev iz oddaljenih krajev v zgodnjih jurnanih urah vozi na delo z več kot 20 avtomobilov podjetja. Razumljivo je, da voznika kvarno vpliva na zdravje delavcev in na delovni učinek, ki je v vsakem primeru slabši kot pri tistih delavcih, ki stanujejo v neposredni bližini tovarne. Vodstvo podjetja zaenkrat nima finančnih sredstev, da bi v večji meri razvilo stanovanjsko izgradnjo, rešilo naimunejše primere in zagotovilo normalen potek proizvodnje.

Včeraj in danes

Osnutki novih zakonov

BEograd, 2. sept. Danes se je v Beogradu začela skupna seja odbora za socialno politiko in ljudsko zdravje zveznega izvršnega sveta ter skupne komisije zvezne skupščine za proučitev o organizaciji zdravstvene službe. Proučiti bodo načrte splošnega zakona o zdravstveni službi, zakona o sanitarni inspekciji, zakona o preprečevanju in pooblaščenju uležljivih boleznih in splošnega zakona o živilih, predmetih široke poročne in tabaku.

Seja zastopnikov okrajnih komitejev ZK

Maribor, 2. sept. Danes je bila pod vodstvom Ivana Janžekovića seja, katere so se udeležili člani bivših okrajnih komitejev v Sloveniji Gradcu in Mariboru ter člani novoizvoljenega okrajnega komiteja ZKS v Mariboru. Število članov okrajnega komiteja so razširili od 25 na 35. V organizacijski sekretariatu okrajnega komiteja so izvolili Ančko Kuhar, Stano Baloh, Marjetko Bavec, Ivana Gorjupa, Ivana Janžekovića, Tineta Laiba in Ludvika Modica. Razpravljali so o političnih konferencah Zveze komunistov po novih občinskih ljudskih odborih, ki bodo septembra. Na teh konferencah bodo osvetlili družbeno vlogo komunistov in dali poseben poudarek nalogam komunistov v zvezi z uveljavljanjem novega komunalnega sistema. Razpravljali so tudi o odkupu kmetijskih predekov. K. M.

Združenie sladkornih tovarn za povečanje proizvodnje

V Vrbsu je bil sestanek strokovnega združenja jugoslovanske sladkorne industrije, na katerem je bilo poudarjeno, da predstavlja osnovni problem te panoge pomanjkanje surovin in pa nevsajljanost kapacitet s stopnjo gospodarskega razvoja in potrebami po sladkorju. Te potrebe iz leta v leto rastejo povprečno za pol kilograma na prebivalca. Da bi vplivali na proizvodnjo sladkorne pese, nameravajo sladkorne tovarne uporabiti vsa sredstva svojih fondov za napredek za intenzivnejše proizvajanje sladkorne pese, to je za povečanje povprečnih donosov na enoto zasajene površine, dalje za borbo proti nevarni boleznim cerebrose, katere letno napade preko 50 odstotkov s peso zasajenih površin in končno za namakanje suhih predelov. Po mnenju Združenja, pomoč zadruženega in socialističnega kmetijskega sektorja pri povečanju proizvodnje industrijskih rastlin, ni bila zadostna, kar velja posebno za sladkorno peso. Poudarjeno je tudi bilo, da obseg površin, posajenih s sladkorno peso, iz

leta v leto pada zaradi cen sladkorni pesi. V zvezi s tem bo izdelana analiza stroškov proizvodnje sladkorne pese v odnosu na druge kulture. Predlagali bodo vskladitev cene sladkorni pesi s cenami ostalih kultur. Prav tako smatrajo, da je koristnejše, če skupnost v to svrhu določi nekoliko deset milijonov dinarjev, kakor pa da bi morala vsako leto dajati več milijonov dolarjev za uvoz sladkorja.

Vsklajevanje obstoječih kapacitet s povečanjem potreb po sladkorju bo potrebno rešiti tako, da bi v najkrajšem času dobili elaborate za rekonstrukcijo sladkornih tovarn, ki so bili že aprila meseca predloženi Narodni banki v šestih načrtih.

Generalni sekretar Zveze kmetijskih zbornic inž. Vojin Popović je poudaril, da je treba proizvodnjo sladkorne pese koncentrirati v bližini sladkornih tovarn in pa da mora biti povezanost med tovarno in kmetijskimi proizvajalci čim tesnejša.

Deset let jugoslovanskega tiska

V »Tednu Jugoslovanskega tiska« bo meseca novembra v Beogradu prirejana velika razstava tiska

Devizni tečaji

Na rednem sestanku so bili dne 2. septembra zaključki po naslednjih tečajih:

US	238,04	232,09	894,03%
LSG	828,29	820,49	885,71%
DM	75,000	73,928,23	75,016,02%
FRS	5700	5700	850
FRS	820,64	820	856,66%
SIRS	66,403,29	66,400,16	790,39%
Lit	255	255	—
Grč	895,45	898,48	108,84%
Lit	410	—	—
Lit	392	—	392
HR	716,66	—	—
HR	716,66	—	—
SV	56,000	—	—
SV	56,000	—	—
EG	265,86	—	—
EG	265,86	—	—
Avstr	2995	—	2995,49%
Grč	1684	—	1684
Grč	1684	—	1684
Turč	1400	—	1400
Turč	1400	—	1400
SSSR	337,95	—	337,95%
SSSR	2919,09	—	2919,09
Madž	—	—	—
Madž	—	—	—
Polj	2606	—	2606
Polj	2606	—	2606
Polj	2606	—	2606
Polj	2606	—	2606
Danska	2245	—	2245,45%
Danska	2245	—	2245,45%
Bolgarija	2180	—	2180

Opomba: številke pomenijo 1. tečaj v Ljubljani, 2. predhodni srednji tečaj FLRJ, 3. srednji tečaj FLRJ, 4. 2/10 v %.

Na današnjem rednem sestanku je bila slaba ponudba blaga, pa tudi povpraševanje po devizah je bilo zelo rezervirano, zaradi česar je ostal večji znesek švicarskih frankov neprodan. Neopreto je ostalo povpraševanje po nižjih tečajih, ki so jih nudili kupci blaga, katerih pa prodajalci niso hoteli sprejeti. Promet je bil nezadovoljiv.

UREJUJEJO:

- SERGEJ VOŠNJAK (glavni in odgovorni urednik)
- FRANČEK DRENOVEC (notranjska politika)
- ALEKSANDER JAVORNIK (gospodarstvo)
- DUSAN BENKO (zunanjostna politika)
- MILAN SEGA (kultura)
- STANE LIPAR (šport)
- Za odlase odgovarja BORIS KRMAC

Na remunsko letališče je 1. sept. prispelo osem otrok padlih jugoslovanskih borcev, ki so bili pogrebni gosti Mednarodne zveze bivših borcev v mednarodnem otroškem taborišču pri Teolouzu v Franciji.

Umrl nam je dobri mož in skrbni oče, stari ata, brat, svak in stric

ALOŽ KLOPČIČ

posestnik v Mestnem logu 41

Pogreb dragoga pokojnika bo v nedeljo ob 15.30 iz Andrejeve mrliške veže na Zaloh.

Zalujoči: žena Marjeta, sin Julka, hčerke: Tončka, Ljilka, Tilka, Marija in Julka, sestra Ela, vnuki in vnukinje, žalujoče družine Klopčič, Blagovič, Brdar, Krivic, Setina, Pucihar, Zupanc, Smerajec in ostali.

Ljubljana, Bohinj, 1. septembra 1953.

OB ROBU dogodkov

ARABSKO-IZRAELSKA KRIZA

Rešitev je še daleč

Hammarskjöld se je posvetoval z državami, ki garantirajo palestinsko premirje — Varnostni svet še ne bo posegel vmes — Izraelska vlada obljublja, da bo prenehala s sovražnostmi, če ... — Bojevita arabska solidarnost

NEW YORK, 2. sept. (AFP) Generalni sekretar OZN Dag Hammarskjöld je govoril danes z zastopniki Francije, Velike Britanije in ZDA v Združenih narodih o položaju na egiptovski-izraelski meji na podlagi poročila, ki mu ga je poslal general Burns, vodja komisije OZN za nadzorstvo nad premirjem v Palestini. Znano je, da so te države leta 1950 prevzele jamstvo za meje Izraela z njegovimi arabskimi sosedi. Na razgovorih doslej niso govorili o sklicanju seje Varnostnega sveta.

Vodja komisije OZN za nadzorstvo nad premirjem general Burns je pozval danes Egipt in Izrael, naj odstopita »zelo nevarno grožnjo miru«. Svetovalec je vladama, naj prenehata s sovražnostmi, da bodo organi Združenih narodov lahko razčistili položaj vzdolž demarkacijske črte pri Gazi. V pozivu je dejal, da so »nasilja na obeh straneh dosegla vrhunec, ko so izraelske oborožene sile uničile egiptovski vojaški taborišče v Kan Junisu».

Opazovalci Združenih narodov preiskujejo ta zelo resni dogodek in z uvodnih poročil je videti, da število civilnih in vojaških žrtev presega prvotno objavljeno število.

Radio Jeruzalem je objavil večer popoldne izjavo mandatarja za sestavo nove izraelske vlade Davida ben Guriona, v kateri navaja glavne točke vladnega programa. »Opreti moramo našo varnost na sporazume

o premirju, sklenjenem z našimi sosedi in zahtevati, da se tudi oni enako držijo svojih obveznosti, je dejal Ben Gurion. »Naš smoter je mir z vsemi državami, posebno še z našimi sosedi. Vse naše napore hočemo posvetiti gospodarskemu razvoju države in nastanitvi novih beguncev.«

Iz Jeruzalema poročajo, da je izraelsko ministrstvo za zunanje zadeve obvestilo šefa komisije OZN generala Burnsa, da se bo Izrael izogibal vojaških ukrepov, če bodo prenehali egiptovski napadi kakršnekoli vrste.

Uradni izraelski predstavnik je dejal, da doslej niso dobili odgovora na predvčerajšnje sporočilo, v katerem so zahtevali od Egipta, naj da jamstva in zagotovila, da bodo njegove oborožene sile nehale z napadanjem.

Kakor se je zvedelo iz nezanesljivih virov, je sirjska vlada

zahtevala od arabskih držav nujen sestanek ministrov za zunanje zadeve in obrambnih ministrov, da bi se dogovorili glede pomoči, ki jo je treba dati Egiptu, da se odstrani izraelska nevarnost na področju Gaze. O tem so govorili na večeršnjem sestanku predsednika sirjske vlade Sabri Asalija z arabskimi diplomatskimi zastopniki v Siriji. Asali je sprejel iraške, jordanske in egiptovske predstavnike v Damasku, libanonski vladni pa so to zahtevo sporočili brzojavno. Zvedelo se je tudi, da je Asali sprejel ameriškega veleposlanika in mu povedal, da se Sirija zelo zanima za dogodke pri Gazi.

Egiptovski odpravnik poslov v Iraku Ahmed Hilmi je bil danes v avdijenci pri iraškem ministru za zunanje zadeve. Zvedelo se je, da je odpravnik poslov obvestil ministra o položaju pri Gazi in o korakih Egipta, da bi se upri kakršnikoli napadainosti. Po istih vesteh je minister zagotovil egiptovskemu diplomatu, da je Irak pripravljen bodisi sam bodisi z drugimi arabskimi državami nuditi Egiptu vso politično ali vojaško pomoč, če bi jo egiptovska vlada zahtevala.

Iz neuradnih virov iraškega ministrstva za zunanje zadeve pa se je zvedelo, da iraška vlada ni dobila od sirjske vlade nikakega povabila k razgovorom bodisi o položaju pri Gazi, bodisi o predlogu Fosterja Dullesa pa tudi ne o položaju v Maroku.

Iz Amana poročajo, da se Jordanska vlada zelo zanima za dogodke na izraelsko-egiptovski meji. V ministrstvu obrambe je bil sestanek med pomočnikom ministra za obrambo, namestnikom načelnika štaba Arabske legije in vojaškimi voditelji. Iz vladnih krogov se je zvedelo, da je jordanska vlada proučevala omenjene dogodke in posledice, ki bi utegnile nastati.

NOVICE V SLIKI

Na zemunsko letališče je prispela 1. septembra izraelska delegacija z dr. Jakobom Jafejem na čelu, ki sodeluje na regionalni konferenci za komunalna vprašanja pod pokroviteljstvom OZN. Konferenca je v Beogradu, delegati pa si bodo ogledali tudi nekatere komunalne uprave po državi med drugim tudi v Sloveniji.

DOPIS IZ BERLINA

V Moskvi ne bo presenečenj

Od posebnega dopisnika »Politike« in »Slovenskega poročevalca«

BERLIN, 2. sept. Po vesteh iz dobro obveščenih vzhodnoevropskih krogov je predsednik vzhodnonemške vlade Otto Grotewohl odpotoval v Moskvo, da bi bil pri roki sovjetskemu strokovnjakom, ki pripravljajo material za sestanek med Bulganinom in Adenauerjem. Tu celo mislijo, da bo Grotewohl ostel za vsak primer v sovjetski prestolnici tudi za časa bivanja zahodnonemškega kanclerja, kakor se je danes izrazil neki vzhodnonemški politik. Hkrati pa zavračajo možnost, da bi prišlo v Moskvi do prvega uradnega kontakta med zahodnonemškimi in vzhodnonemškimi oblastmi, čeprav bi bilo to lahko izvedljivo. V vsakem primeru se že sedaj lahko reče, da v Moskvi ne bo prišlo do velikih presenečenj. Po razgovorih, ki sta jih imela s sovjetskimi voditelji, sta se Wilhelm Pick in Walter Ulbricht vrnila v Berlin in začela takoj propagirati politično jačanja nemške demokratične republike.

vjetskih poročil, da gre le za kakih 20.000 ljudi. Tehnične priprave za polovna fazi kanclerja so v zaključni fazi. Danes je neki funkcionar bonnskega ministrstva za zunanje zadeve dvakrat obiskal sovjetske veleposlanstvo, ki je v vzhodnem sektorju, da bi zvedel za vojni red. Volks policija je ali zaradi tega obiska ali pa iz kakega drugega razloga po daljšem času ponovno uvedla kontrolo legitimacij na prehodih iz sektorja v sektor.

V Bonnu je zvezni kancler obvestil šefa opozicije Ollenhauerja o svojih namerah. Nasprotno želji vodje socialdemokratske stranke, da bi se razgovarjal s kanclerjem med štirimi očmi, je

Po mnogih diskusijah so zahodnonemški delegati, ki potujejo v Moskvo, dobili odgovor na vprašanje, kje se bodo lahko v miru in brez strahu, ne da bi jih kdo slišal, pogovorili o svojih tajnostih za časa moskovske konference. Po zadnjem sklepu bodo vsi zaupni sestanki v posebnem vagonu delegacije, nad katerim so že prevzeli kontrolo varnostni organi.

Adenauer povabil na današnje razgovore poleg Ollenhauerja tudi vse šefe strank, ki so zastopane v Bundestagu, ministra za zunanje zadeve von Brentana in državnega sekretarja Hallsteina. Po prvih vesteh iz zvezne prestolnice je kancler dejal nemškimi politikom, da ne verjame, da bo v Moskvi dosežen kak napredek v okviru diskusije o nemški združitvi, zato pa bodo oni in njegova delegacija posebno vztrajali na pozitivni rešitvi problema nemških ujetnikov. — Zavrnil je Dehmerjev predlog, da bi ga na poti v Moskvo spremljali predstavniki vseh nemških političnih strank.

Izgleda, da je ženevska atomska konferenca vtila novih moči nemškimi znanstvenikom, ki so že opustili poizkuse, da bi dobili od države sredstva za proizvodnjo atomske energije v mirnodopske namene. Po sklepu bavarske vlade bodo zgradili v Münchnu en velik in en majhen reaktor. Zvedelo se je tudi, da bo drugi veliki reaktor zgrajen v Karlsruhe, tretji pa nekje v Porurju. Gradnja ciklotronov na bonnski univerzi je že pripravljen. Vzhodna Nemčija bo dobila prihodnje leto reaktor verjetno v bližini Dresdena.

KONFERENCA O TRŽAŠKI LUKI

TRST, 2. sept. »Mednarodna konferenca o tržaškem pristanisku bo sklicana sredi oktobra«, je dejal na današnji tiskovni konferenci, ki je bila sklicana na sedežu vladnega generalnega komisariata, podtajnik predsedstva italijanske vlade poslanec Carlo Russo. Tiskovne konference se je udeležil tudi vladni generalni komisar dr. Palamara.

ne razgovore z gospodarskimi in političnimi predstavniki Trsta. Slovenski župani okolških občin pa so mu včeraj v daljšem razgovoru prikazali številne probleme, ki tajejo njihove obžne.

S. L.

Ho Si Minh Franciji

G. Russo je govoril predvsem o aktualnih gospodarskih problemih Trsta in drugih za njihovo rešitev. Med drugim je dejal, da je namen italijanske vlade vključiti Trst v nacionalno ekonomijo Italije. Nadalje je dejal, da bodo v kratkem zgradili v Trstu tovarno ter da so perspektive za vzpostavitev nove pomorske linije med Trstom in Orientom.

Ho Si Minh Franciji. Predsednik demokratične republike Vietnam Ho Si Minh je v članku, ki ga je objavilo glasilo KP Kitajske »Peoples Daily«, izjavil, »da je še vedno prepričan, da bo mogoče navezati zelo tesne kulturne in gospodarske zveze s Francijo na temelju popolne enakosti, medsebojnega zaupanja in iskrenega sodelovanja«. V članku, ki ga je napisal za deseterdnevno usposobitev vietnamske republike pravi Ho Si Minh, da bo mir tako dolgo nestalen, dokler bo Vietnam razdeljen: »Zato je najbolj nujno, da se zagotovi dosledno izvajanje ženevskih sporazumov, ki določajo svobodno volitve v vsej državi in združitve Vietnam«. Na koncu čle Ho Si Minh: »Vietnam upa, da bo obdržal dobre zveze s svojimi sosedi: Laosom in Kambodjo in upa v končno zmago sil miru«.

Posvetovanja pred Zenevo

Podtajnik Russo je imel za časa svojega obiska v Trstu številne gospodarske in politične razgovore z lokalnimi predstavniki. Drugi tasopisi pa izražajo obžalovanje, ker ZDA pripravljajo Japonski ustanovitveni vojaških sil do 350.000 moči, hkrati pa zavračajo japonski zahtevo po vrnitvi otokov Riu Kiu. Obžaluje tudi, da se Sigemicu ni posrečilo doseči, da bi ameriška vlada odobrila novo japonsko zunanjo politiko.

LONDON, 2. sept. (Tanjug). Posebni odposlanec predsednika Eisenhowerja Eric Johnston je danes odpotoval v Bejrut na razgovore o libanonskih prvaki o ameriskem načrtu za izkoriščanje voda reke Jordan. Johnston je že končal razgovore o tem z egiptovskimi, ameriški in britanskimi diplomati v Kajru ter z jordanskimi vodilnimi osebnostmi.

DRUGI ALŽIR ALI DRUGI TUNIS?

PARIZ, 2. sept. (AFP) Po razgovorih koordinacijskega odbora o Severni Afriki, ki je imel sestanek popoldne pod predsedstvom predsednika vlade Edgarka Faure, je namestnik šefa kabineta Bourgesa Maunouryja izjavil, da so poslali v Alžir 6 batalionov, druge enote pa bodo poslane pozneje. Skupno nameravajo poslati 15 batalionov, kakor je zahteval generalni guverner Jacques Bustelle.

In 21. avgusta ubitih nad štiri tisoč ljudi. Samo v Maroku je bilo mrtvih skoraj tri tisoč. Po uradnih podatkih, ki so jih večkrat objavile francoske »Lige« v Maroku in Alžiru, bi bilo 2226 žrtev, od teh 892 v Maroku, 1366 pa v Alžiru. Po mnenju opazovalcev pa so te številke precej nižje od resničnih.

Socialistični »Franc Tireurs« piše, da še ni odločeno, če bo sta Maroko in Alžir sledila zgledu Tunizije in da je Francija danes »v zmedbi, sovrastvu, morju krvi in na robu propada«. Vendar pa so nekateri ministri še vedno pristaši kolonialistične politike in hočejo najprej silo, nato pa pogajanja. Ni več mogoče pridigati politiko pomirjenja, izjavljati pa politiko trde roke. Mnogo govorimo o reformah, ko pa pride do dejani, se zatečemo k stari kolonialistični politiki, zaključuje »Franc Tireurs«. Iste g mnenja je tudi »Libération«, ki meni, da se francoski kolonialistični krogi danes obidivno bore, da bi preprečili vsako rešitev maroškega vprašanja.

ZASEDANJE PODODBORA OZN ZA RAZOROŽITEV

5 vprašanj Soboljeva

Sovjetska vlada še vedno proučuje Eisenhowerjev načrt o »legalnem vohunstvu« — Podrobna shema francoskega delegata za organizacijo nadzorsiva razorožitve — Kanadske pripombe na račun ZDA

New York, 2. sept. (AFP) Na večeršnjih seji pododbora ZN za razorožitev sta govorila sovjetski delegat Soboljev in francoski delegat Jules Moch. Po seji je Soboljev izjavil, da sovjetska vlada še vedno proučuje Eisenhowerjev načrt.

Govorec o svojem govoru v pododboru, je Soboljev dejal, da je postavil naslednje vprašanje:

Ali je mogoče doseči sporazum o znanjušnju oboroženih sil na milijon do poldrug milijon moč za ZDA, Sovjetsko zvezo in Kitajsko, oziroma 650 tisoč moč za Veliko Britanijo in Francijo? Ali je to mogoče doseči sporazum, da oborožene sile vseh drugih sil ne bodo imele več kot 150 do 200 tisoč moč? Ali se zahodne sile strinjajo s tem, da bi prepovedali atomsko orožje, ko bo spoz-

razum o razorožitvi izveden do tretj četrtin, oziroma, da bi atomsko orožje popolnoma izločili, ko bo sporazum stoddotno izveden? Ali so vselesile v pričakovanju prepovedi atomskega orožja pripravljene imeti to orožje za prepovedano, razen v primeru obrambe pred napadnostjo, ki bi jo ugotovil Varnostni svet? Ali so vselesile v pričakovanju da bodo ti ukrepi izvedeni, pripravljene ustaviti poskuse z atomskim in nuklearnim orožjem?

Francoski delegat Jules Moch je razložil nov načrt mednarodne organizacije za razorožitev. Po njegovih besedah bi imela ta organizacija generalno skupščino, ki bi bila sestavljena iz zastopnikov držav podpisnic konvencije o razorožitvi, stalni odbor, v katerem bi bili zastopniki 15 držav članic, od katerih bi bilo pet držav stalni člani Varnostnega sveta. Organizacija bi imela tudi pravni svet, v katerem bi bilo sedem članov raznih narodnosti, in končno bi imela mednarodna organizacija za razorožitev tudi

»New York Times« piše danes, da je predsednik Faure nedvomno odločen izvesti novi sporazum, ki ga je bil sklenil z maroškimi nacionalističnimi voditelji. To pomeni v francoski politiki preobrat od poskusa, da bi se Maroko spremenil v drugi Alžir, k poskusu, da bi se spremenil v drugo Tunizijo, ki je dobila samoupravo.

»Ne glede na napake francoske uprave v Severni Afriki, piše »Lige«, je Francija edina država, ki je sposobna obraniti Severno Afriko svobodnemu svetu. Če bo izvajala sistem progresivne samouprave, bo to vsekakor bolje kot nekak fevdalni despotizem ali anarhija in državljanski vojni. Novi francoski napori zaslužijo zatoj vso podporo.

Rabat, 2. sept. (AP). Po neuradnih podatkih je bilo med neradi v Maroku in Alžiru 20

NEVARNO NIHANJE TROJNE KONFERENCE

Polom ali sporazum?

Britanci so presenečeni nad trmastim stališčem turške delegacije — Šeja kabineta — Atenski listi napo vedujejo polom trojne konference

LONDON, 2. sept. (AFP) Ministri za zunanje zadeve Velike Britanije, Grčije in Turčije so davi nadaljevali razgovore o Cipru v okviru obrambe Vzhodnega Sredozemlja. Po seji je bilo objavljeno sporočilo, da bo prihodnji sestanek v torek, 6. septembra, ob 11. uri. Zastopnik Foreign Officea je dejal, da se bodo ministri treh držav do tega dne neuradno posvetovali med seboj.

do politične avtonomije v okviru britanske skupnosti narodov. Veljavnost in trajanje sporazuma bi bila odvisna od mednarodnega položaja, nehala pa bi zastarela tudi pogodba o severnotlantskem paktu.

Svetovalec za »zveze med Vzhodom in Zahodom«

Washington, 2. sept. (AFP). Kakor piše »Wallstreet Journal«, namerava predsednik Eisenhower določiti posebnega svetovalca za »zveze med Vzhodom in Zahodom«. Le-ta bo imenovan pred konferenco ministrov za zunanje zadeve štirih velesil v Zenevi.

Naloga posebnega svetovalca Bele hiše bi bila, da bi povečal delovanje raznih vladnih ustanov glede kulturne in gospodarske zamenjave ter zamenjave osebnosti med ZDA in vzhodnoevropskimi državami.

Atenski politični krogi pa ne izključujejo možnosti za pomirjenje v okviru predloga, za katerega je dala pobudo Velika Britanija in ki bi imel obliko trojnega sporazuma, ki bi ciprskemu narodu priznaval pravico

Pravi se je oglasil

TAJPEH, 2. sept. Kakor poroča AFP, je Čangkaikš izjavil danes, da so »končne priprave za protinapad na kitajsko celino, ki je v rokah komunistov«, da pa »nekateri čimilitvi mednarodnega pomena ovirajo«, da bi se še sedaj začel napad. Čangkaikš je govoril na neki konferenci v Taipeiu ter s temi besedami hotel pojasniti »zakasnitev ofenzive na Kitajsko«, ki je bila že davno napovedana.

PO JAPONSKO-AMERIŠKIH POGAJANJH

Nobenih stvarnih uspehov

Sigemicu, ki je bil sprejet brez primernih časti, ni dosegel rešitve niti enega izmed tekočih vprašanj — »Asahi«: Prevzel je obveznosti, ki segajo preko njegovih pooblastil in ustave...

WASHINGTON, 2. sept. (Tanjug) Kakor poročajo iz krogov, ki so blizu ameriskemu ministrstvu za zunanje zadeve, odhaja japonski minister za zunanje zadeve Sigemicu iz ZDA brez pričakovanih stvarnih uspehov. Sigemicu ni dosegel ugodne rešitve niti v enem izmed številnih vprašanj, ki jih je bil napovedal pred začetkom uradnih razgovorov. Tako je ostalo nerešeno vprašanje o ameriški pomoči Japonski, zmanjšanju okupacijskih stroškov, vprašanje izpustitve japonskih vojniš zločincev ter trgovine s Kitajsko in Sovjetsko zvezo.

Kakor piše večina ameriških časopisov, so Sigemica sprejeli kot zastopnika zasedene države, katerega niti Dulles ni čakal v Washingtonu in kateremu so med bivanjem v ZDA javno rekli, da je bil do nedavnega tudi sam vojni zločinec. Kot edini morebitni uspeh Sigemicu pripisujejo račun na soglasnost ZDA, da se Japonska oboroži, čeprav tudi tu ni soglasja glede

in gospodarski nestabilnosti japonske vlade. Na Japonskem so sprejeli razgovorih in vojaških obveznostih, ki jih je prevzel Sigemicu, z nezadovoljstvom in zaskrbljenostjo. Časopis »Asahi« napada Sigemica, ker je prevzel obveznost, da bo Japonska sodelovala pri obrambi tako širokega področja kot je zahodni Pacifik. Drugi časopisi pa izražajo obžalovanje, ker ZDA pripravljajo Japonski ustanovitveni vojaških sil do 350.000 moči, hkrati pa zavračajo japonski zahtevo po vrnitvi otokov Riu Kiu. Obžaluje tudi, da se Sigemicu ni posrečilo doseči, da bi ameriška vlada odobrila novo japonsko zunanjo politiko.

števila japonskih oboroženih sil in je to vprašanje odvisno od spremembe japonske ustave, za kar pa v japonskem parlamentu ni dvotretjinske večine. Poznavalci ameriške politike pripisujejo tak izid nezaupanju ZDA do Japonske kot večerajšnjega razvoja sovražnika in bojazni pred njeno konkurenco na vseh področjih, posebno pa vojaški

Težke borbe Lackovega odreda

KULTURNI RAZGLEDI NASTOP VELESIL

Ob odkritju spomenika padlim partizanom na Pernicah

V začetku marca 1945, ko je še sonce topilo debelo snežno odejo, je operiral od Slovenskih Goric, do vzhajajočih preko celega Kozjaka pa vse do Koralnih alp v Avstriji Lackov odred. Marsikateri borec je bil tedaj z mislijo pri svojih in si žele skorajšnjega svidenja. Toda to je bilo le v mislih. Vsa bora Lackovega odreda se je zavedal, da je do svojcev, do doma vendarle zelo daleč. Do ravnin Dravskega polja, preko nizkih slovenjogoriških gričev, ob že-

nom naših zapuščenih položajev združili dve nemški koloni. Ene izmed teh kolon je v kraju Honas tudi ubila zaradi izdaje enega našega obveščevalca, drugega pa ušla. Posledica te izdaje je bila, da so Nemci poslali svoje sile v smeri, kjer bi se morala obveščevalca vrnati k odredu. Ko sta se obe koloni združili in nadaljevali pot proti našim položajem, je zavladala gozdu grobna tišina. Vsi borci I. bataljona in štab odreda so uperili oči in orožje v tisto smer, iz katere se je bližal sovražnik. Seveda smo se zavarovali tudi proti morebitnemu iznenadanju izra hrbta. Nemška kolona je preiskala hiše, nato pa se je začela oddaljevati od položaja. Proti večeru smo se spet naselili v hiše, iz katerih smo se prej umaknili in ostali v njih do dva večera, kot več prejšnjih, smo čakali zavezniško letalo, ki bi nam moralo prineseti prepotrebno strelivo.

Drugi bataljon je po borbi, ki jo je imel 3. marca na Kozjem vrhu, napadel naslednjega dne ponovi novodošlo nemško enoto, ki je prišla tega dne na Mlake in se provizorično naselila v šolo. Borci tega bataljona so v jurišu pregnali sovražnika in šolo zažgali.

V noči od 5 na 6. marec je prišel štab odreda skupaj s I. bataljonom na nove položaje pri Sv. Lenartu in se nastanil v tamkajšnji gostilni ter sosednjih hišah. Proti jutru je prispel tja še II. bataljon. Ko smo se v zgodnjih jutranjih urah podzvalili z borci in funkcionarji II. bataljona in se pogovorili o najnemnejših berbah zadnjih dni, smo na naše začudenje, po opozorilu obveščevalca zagledali, da je nedaleč od nas m.čno utrjena nemška postojanka, obdana z bunkerji. Kmalu smo ugotovili, da gre za Soboto, ki je bila oddaljena le dobrih tisoč metrov zračne linije. Posadke te postojanke se nismo bali, smo pa kljub temu bili v strogi pripravljenosti, ker bi lahko posadka vsak čas obvestila ostale nemške enote, da smo v bližini.

Nekaj policajev smo ubili, ostali pa so se umaknili v potok, ki je bil pod potjo. Čeprav so Nemci videli, da so v brezupnem položaju, so se borili kar naprej, dokler jih ni zaila voda v potoku. Eden zadnjih strelcov, ki so jih nemški policajji namerili na nas, je tudi zadel kurirja, ki je bil v moji neposredni bližini. Vodja te nemške kolone, ki je bil strokovnjak za borbo proti partizanom, tako smo vsaj razbrali iz njegovih dokumentov, se je zavaroval v majhen minček in se boril do zadnjega naboja. Povzročil nam je precej težav, ker je imel izredno ugoden položaj. S svojim strelom je zadel tudi radiotelegrafista. Šele po dve in pol urni borbi se nam je posrečilo uničiti zadnjega sovražnika. Od trinajstih je bilo devet mrtvih, trije so bili ubiti, enemu pa se je posrečilo pobegniti.

Po poročilih OC smo vedeli, da so v postojankah, ki so se borile proti našemu odredu, močne in dobro izvežbane enote. Tako je bilo istega večera v Soboti 110 policistov in orožnikov, v Ivniku 700 policistov, v Arvežu 400 vojakov, orožnikov in gestapovcev, v Zg. Oseku 100 policajev, v Marenbergu 115 vojakov SS, v Wiesu 120 policajev, v Muti 260 vojakov SS, 70 Wehrmannov in orožnikov, medtem ko je bilo v Dravogradu nad 300 okupatorjevih vojakov. To so bile najboljše postojanke, ki so pošiljale dnevno večje patrulje po določenih sektorjih, za katere so predvidevali, da se tam nahajajo naš odred.

Ponoči smo se umaknili na Mlake v bližnji bivše jugoslovansko-avstrijske meje, nekaj težkih ranjenec pa smo spravili v varna skrivališča, od koder smo jih nameravali pozneje prenesti v bolnišnico. Čim se je zjutraj dvignila megla, smo opazili, kako se pomika po grapi iz Sobote proti Mlakam dolga kolona. Kmalu po dvanajstih uri pa je iznenada zaropotal nad nami avtomatsko orožje. Takoj smo si bili na jasnem, da se je vnela borba na položajih II. bataljona, ki je taboril dobrih 500 metrov nad I. bataljo-

Vodja obveščevalnega centra Lackovega odreda, bolničarka Vera in borka Majda, ranjena pred Soboto

lezniških progah od Dravograda do Pragerskega, od Wildona do Pesnice, od Moškanjcev do Središča in od Ormoža do Radgone so se gibale in izvrševale razne akcije minerske skupine, razne patrulje, ostrostrleči, obveščevalci in kurirji Lackovega odreda. Vsak korak, ki so ga prehodili borci tega odreda, je bil težak in ga je bilo šestokrat treba plačati s krvjo.

Vsakodnevni borbam s posadkami postojank, ki so bile na vseh vrhovih Kozjaka, tja do Sv. Križa, Ostrega vrha, Spodnje Kaplje, Remšnika, Radlja, Sv. Jerneja nad Muto in do Sv. Lenarta, so se pridružile še borbe z enotami nemške in kvizilinske vojske, ki so se utaborile ob vzhajajoči Kozjaka, da bi zavarovali zaledje bližajoče se fronte. Orožništvu in vojaštvu, ki je bilo v utrjenih postojankah po hribovih, so prihajale vsak dan na pomoč enote iz postojank v dolini. Zato je Lackov odred vodil na Kozjaku vseskozi težke borbe z nemškimi okupatorji.

Tretjega marca 1945 je bil štab Lackovega odreda skupaj s I. bataljonom v kraju Schweizerer v Avstriji v bližini kote 1263, II. bataljon, ki je takrat samostojno operiral, pa je istega dne taboril na Kozjem vrhu nad Dravogradom. Medtem ko smo imeli borci I. bataljona zatišje, so se slišali dolgi rafali iz smeri, v kateri je bil II. bataljon. Pozneje smo zvedeli, da je bila ob eni uri popoldne napadena iz severovzhodne strani p.čva čista II. bataljona. Tokrat se je približala taborišču kolona 20 pripadnikov SS in Wehrmannschafita iz Dravograda, ki je odprla na četo ogenj iz strojinice in več brozstrek. Četa je takoj odgovorila s protinapadom in v četrt-

Patrulja Lackovega odreda

Kmalu po deveti uri nas je opozorilo opazovalec, da se bližajo našim postojankam skupina trinajstih moč, oblečenih v bele halje, in s sankami v sredini. Predvidevali smo, da vozijo na njih strelivo.

V največji tišini smo šli na položaje in pričakovali to nemško kolono. Vedno bolj nestrujno nam je utripalo srce, živci pa so delali neizmerno naglo. To grobno tišino je prekinil rafal iz šarca v zasedi, ki je podrl sovražno izvidnico. Kmalu nato je bilo spet slišati krajše rafale in posamezne strele ter eksplozije ročnih bomb. Izkušeni policajji, ki so bili v koloni, so se umaknili v cestno zaseko. Težko jim je bilo priti do živega, ker smo jih mogli pregnati iz iz neposredne bližine. Izenada smo se pojavili iznad zaseke in jih na-

nom. Položajem II. bataljona se je približala kolona 90 SS-ovcev in Wehrmannov iz Mute. Megla jim je omogočila, da so se približali robu hiše, v katerem je bil štab II. bataljona. Ko je stražar začel prvi streljati na SS-ovce, so bili le-ti že pripravljeni in so napadli hišo. V tej borbi je padlo več bivših borcev slavne XIV. divizije. Med temi je bil tudi prijubljeni komandant II. bataljona Bregar Jože-Ciril. Po težki borbi se je odšel umaknil.

Tem borbam, ki so padli v teh bojih in niso bili deležni tistega skromnega, toda veličastnega partizanskega pogreba, s pesmi in kot žrtve ste padli za našo, bo odkrila Organizacija ZB v Muti 4. septembra večičastni spomenik na Pernicah. Jože Smeh

Uredništvu

Kako je s preskrbo s sladkorjem?

Ze nekaj časa je potebelo, odkar je pri nas v Lidri nastalo negotovanje zaradi navedne preskrbe s sladkorjem.

Nekako pred desetimi dnevi pa smo z zadovoljstvom brali v našem dvojnem časopisu, da so ponovno prispel večje količine sladkorja. Kljub temu pa, da je Reka komaj 90 kilometrov oddaljena od našega mesta, smo pripadajoči del te pošiljke prejeli komaj minulo soboto, to je 27. avgusta in sicer le 3.000 kg za celotno prebivalstvo idrijske občine 41 za vse obstoječe menze. Nujno se človek opravi, ali naj za količina zadostuje za rudarsko področje, ko ima namenj tisoč rudarjev v jami in toplini ci ovojčev in raznih, zdravju zelo škodljivih plin. Mnenja sem, da tako mala količina sladkorja nikakor ne zadostuje niti za potrebe rudarjev, ki nosijo s seboj v rovo kavo za malico. Vina ali žganja pa radar ne more nositi v jama, saj je vsako sekundo v nevarnosti.

Pri vsaj tej delovci sladkorja dobva človek tisti, da tu nekaj ni v redu. Kako je vendar to, da nekateri izletniki v obmorskih krajih dobijo po trgovinah, ali brez težav, dovolj sladkorja, medtem ko smo bili tu primorani deliti sladkor že dvakrat po 400 gramov na osebo.

Zelo bi, da se v bodoče ne bi več dogajale take pomanjkljivosti in da bi vse državljanke zadovoljili v enaki meri.

Ferdo Vidmar, Idrija Kosovelova ulica 2.

Še enkrat o cenah v turizmu

Še enkrat o cenah v turizmu

Pisec D. B. je v predzadnji številki »T« objavil članek o razmerah v našem tujem prometu — predvsem na Bledu. Nedvomno je, da nekateri pripombe, ki jih pisec v svojem članku navaja, držijo in da je pri tem imel najboljši namen pr-ševati svoj obulaz za odpravo nekaterih povsem neupotrebnih pomanjkljivosti.

Pač pa se ekonomsko misleč človek ne more strinjati s pogledi in razlagami pisca v tistem delu članka, ki nosi naslov »denar ne smrdi«.

Tam pisec v glavnem navaja, da mora gostinsko podjetje 80 odstotkov deviz (na primer dolarjev) obvezno prodati Narodni banki, ki plača 600 din za dolar, ostalih 20 odstotkov deviz pa podjetje proda na prostem obravnanskem deviznem mestu, kjer dosega dolar tečaj do 3000 din. S to divizno razliko prejme podjetje dva do trikrat več znesek v dinarjih, kot pa dejanski stane oskrba tujega turista, izražena v dinarjih.

Arena pogumnih

Centri sovjetski film, ki ga gledamo v razni vrsti kratkem razdobju, je prav tako barvni film Arena pogumnih, ki so ga Rusi izdelali leta 1953. V tem filmu so skušali filmsko predstaviti svoje cirkuške in artiščne močvirje, toda žal moramo ugotoviti, v kolikor so cirkuške in artiščne točke res izredne in visoko kvalitivne, v toliko manj nam jih je znala posredovati kamera, ki je bila komaj nekoliko predno statična in malo živahna, kajti miselnina. Lepo in prava je, da so si ustvarjalci tega filma zamislili posneti celovečerni cirkuški program kot tak, vendar bi morali prav pri filmskem posredovanju cirkuške veliko več misliti in ustvarjati filmsko, vsega tega pa je žal kaj malo v tem filmu, ki bi ugnel zaradi nenavadne izurjenosti, izvirnosti in vratolovnosti sovjetskih artiškov, ekvilibristov in sploh cirkuških stroj postati res veliki cirkuški film in po kvalitativ, katerim

smo se čudili in strmeli ob njih zasenčili ostale podobne cirkuške filme kot Največja predstava sveta itd. Pri tem filmu moremo tudi samo občudovati neverjetno gibčnost in drznost sovjetskih cirkuških umetnikov, katerih posamezne točke in nastopi skoraj že presegaajo zmogljivosti človeškega telesa in se ti zdijo že fantastični. Tudi tehnično, kajti statični kameri, ni film na največji višini, tako je montaža, kot možnost filmsko izrazno sredstvo, izkoriščena minimalno in tudi barvna so dokaj medle in tehnično slabe. Vendar pa ostane eno dejstvo: več kot dobro ubro moreš gledati resnični in skoraj neverjetni cirkuški akrobacije, žonglerje, ekvilibriste, pisalce, telovadce, ki vse kar v posameznih točkah presegaajo in nadkraljujejo daleč evropsko in skoraj svetovno raven. To pa je tudi nekaj.

Film je nabavilo podjetje za izposojanje filmov Lovčen iz Črne gore. D. Z.

Benetke, 29. avgusta. Včeraj je bilo naše poglavito opravilo

se zmeraj v zvezi s predstavo in uspehom »Trenutki odlotivce«: napenjali smo oči in ušesa, da bi čim zanesljiveje ugotovili, kako sta mednarodno občinstvo in kritika sprejela naš film. Izjave posameznikov so bile zelo ugodne in nekateri ugledni filmski kritiki in novinarji so izražali željo, da bi si ga v času festivala lahko še enkrat ogledali. Italijansko časopisje je pisalo o »Trenutkih odlotivce« razmeroma zelo objektivno. Ni spregledalo njegovih slabosti, hkrati pa je ugotovilo, da je film zanimiv, človeški, da ga odlikuje živahen tempo, da je fotografija dobra, zlasti pa hvali igralce, ki so odlično pripomogli k temu, da film ni zdrsnil na preveč komercialno raven. Najvažnejše pa je vendarle dejstvo, da se filmu odpira pot na mednarodni trg. Pri direktorju Triglava filma tovarišu Tumi so že oglašili italijanski in južnoameriški interesi za ugodni ponudbami. (Ze prej so bili »Trenutki odlotivce« sinhronizirani v nemščini.)

Medtem pa smo že doživeli dva filmska dogodka, ki ju nikakor ne smemo prezreti: prvi nastop Američanov in Rusov.

Zvečer po naši predstavi je bil na sporedu ameriški film »Lov na tatu« produkcije Paramount. Režiser: Alfred Hitchcock, scenarij: Michael Hayes, glavni igralci: Cary Grant, Grace Kelly, Charles Vanel, Jessie Royce Landis, Brigitte Auber. Blesteča napeta zgodba se dogaja na blesteči Azurni obali. Glavna oseba je bivši »slavni« tat, ki je pustil svoj poklic in se »umaknil« v svojo luksuzno villo. Ob novih drznih tativnih policija takoj pomisli nanj, toda Robie ji uide in sklene, da bo sam pokazal pravega tatu ter tako dokazal svojo nedolžnost. Vmes spozna neizmerno bogato in čudnaško Američanko ter njeno očarljivo hčer. Zapletljaji so kar se da razburjivi, toda o koncu ni treba dvomiti: Robie razkrinka tatu, svojega dvočlonega prijatelja, in prepriča ameriško lepotic, da je junak in poštenjak, ki je resnično vreden ljubezni. Treba je reči, da je scenarij brezhiben, da so dialogi duhoviti in brezhibni, da je režija mojstrska in brezhibna, da so igralci imenitni in brezhibni, in če pristoje mo k temu še vista-vision in tehnikolor-no, kaj bi le še hoteli od enega samega filma! Ni dvoma, da bo obredel ves svet in požel na kupe hvala in denarja. Povsod bo puščal za seboj množice zadovoljnih in vedrih gledalcev, kakor so bili zadovoljni in vedri gledalci v filmski palači na Lidu. In vendar se na primer aplavz ni mogel primerjati z aplavzom, katerega so bili deležni »Trenutki odlotivce«. Težko, da bi bil to izraz pristranske simpatije. — In vendar je o »Lovu na tatu« zapisal neki italijanski poročevalec: »Ni naša stvar, da bi sodili o tem, ali spadajo taki filmi na festival umetniškega filma.«

Sinoči pa je bil na sporedu prvi sovjetski film, »Skržate« (aluzija na znano basen) produkcija: Mosfilm, snov: po noveli Antona Pavloviča Čehova, scenarij: S. Samsonov, režija: S. Samsonov, glavni igralci: L. Zalikovskaja, S. Bondarčuk, V.

Benetke, 29. avgusta. Včeraj je bilo naše poglavito opravilo se zmeraj v zvezi s predstavo in uspehom »Trenutki odlotivce«: napenjali smo oči in ušesa, da bi čim zanesljiveje ugotovili, kako sta mednarodno občinstvo in kritika sprejela naš film. Izjave posameznikov so bile zelo ugodne in nekateri ugledni filmski kritiki in novinarji so izražali željo, da bi si ga v času festivala lahko še enkrat ogledali. Italijansko časopisje je pisalo o »Trenutkih odlotivce« razmeroma zelo objektivno. Ni spregledalo njegovih slabosti, hkrati pa je ugotovilo, da je film zanimiv, človeški, da ga odlikuje živahen tempo, da je fotografija dobra, zlasti pa hvali igralce, ki so odlično pripomogli k temu, da film ni zdrsnil na preveč komercialno raven. Najvažnejše pa je vendarle dejstvo, da se filmu odpira pot na mednarodni trg. Pri direktorju Triglava filma tovarišu Tumi so že oglašili italijanski in južnoameriški interesi za ugodni ponudbami. (Ze prej so bili »Trenutki odlotivce« sinhronizirani v nemščini.)

s filmskega platna

Benetke, 29. avgusta. Včeraj je bilo naše poglavito opravilo se zmeraj v zvezi s predstavo in uspehom »Trenutki odlotivce«: napenjali smo oči in ušesa, da bi čim zanesljiveje ugotovili, kako sta mednarodno občinstvo in kritika sprejela naš film. Izjave posameznikov so bile zelo ugodne in nekateri ugledni filmski kritiki in novinarji so izražali željo, da bi si ga v času festivala lahko še enkrat ogledali. Italijansko časopisje je pisalo o »Trenutkih odlotivce« razmeroma zelo objektivno. Ni spregledalo njegovih slabosti, hkrati pa je ugotovilo, da je film zanimiv, človeški, da ga odlikuje živahen tempo, da je fotografija dobra, zlasti pa hvali igralce, ki so odlično pripomogli k temu, da film ni zdrsnil na preveč komercialno raven. Najvažnejše pa je vendarle dejstvo, da se filmu odpira pot na mednarodni trg. Pri direktorju Triglava filma tovarišu Tumi so že oglašili italijanski in južnoameriški interesi za ugodni ponudbami. (Ze prej so bili »Trenutki odlotivce« sinhronizirani v nemščini.)

Vir

Vir

»Mladost v boju«

Tik pred izidom je knjiga »MLADOST V BOJU«. To je prvo tovrstno delo pri nas, ki v lepi besedi dokumentarčno govori o delu enega najmočnejših mladinskih aktivov med Narodnoosvobodilno borbo v Ljubljani.

»MLADOST V BOJU« opisuje ustanovitev mladinskega aktivna v bistvenem ljudskem domu v letu 1941. Opisuje kako se preko 100 članov tega aktivna izvrševajo različne akcije od razorožitve okupatorskih vojakov in rezanje kablov do napisnih in listkovnih akcij.

»MLADOST V BOJU« opisuje kako so člani tega aktivna študirali in se izločevali in vojaško izobraževali, da so se tako pripravili za dobre partizane.

»MLADOST V BOJU« opisuje kako so okupatorji del teh mladincev mučili, jih internirali in zaprli.

»MLADOST V BOJU« opisuje kako je 33 mladincev, članov tega aktivna odlo v partizane, njihovo delo v NOV in smrt 32 mladincev, ki so padli v borbah z nemškimi, italijanskimi okupatorji in domačimi izdajalci.

»MLADOST V BOJU« je za tisk pripravil Vladimir Kavčič, opremil pa Uroš Vagaja.

Naj ne bo mladincev, mladinskega aktivna in šole, ki ne bi te knjige naročili. Knjiga obsega preko 150 strani in 40 fotografij, vezana v platno stane v prednaročilu 300 din. Prednaročila sprejemamo le do 15. septembra t. l.

Vir

Vir

Vir

Vir

Vir

Vir

Vir

Vir

Vir

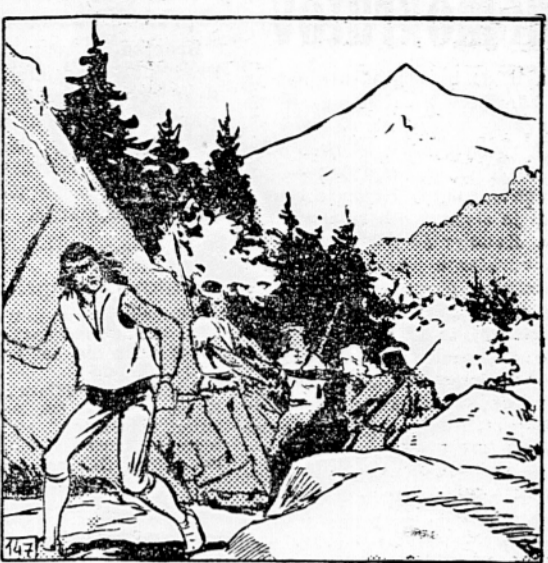
Vir

Vir

ZA DOM IN DRUŽINO
ILUSTRIRANA BEVIJA
»T O V A R I S«

Indijske zgodbe F. COOPRA

POSLEDNJI MOHIKANEc Riše MIKI MUSTER

15. Rečeno, storjeno. Stezosledec je krenil s svojo...

146. Iz skoraj je obupnega položaja jih je rešil odločen...

147. Le majhna skupina se ni pridružila paničenemu...

ŠE NEKAJ... 16-17

Z razstrelivom nad ribe. V zadnjem času se zelo množijo...

GLEDALIŠČA

PICCOLO TEATRO IZ MILANA. eno prvih svetovnih gledališč...

TURIST BIRO

TURIST BIRO obvešča, da bo prvi izlet v München (Oktober...

RAZPISI

Komisija za razpis mestnih direktorjev in poslovidoj pri OLO Celje...

OBVESTILA

VSE UPRAVIČENEC OTROŠKIH DODATKOV. Nova uredba o otr. dodatkih...

Kaj ves kaj znaš. Po kratkem premoru je spet izšel priljubljeni...

GOSTOVANJE VESELIH MARIBORČANOV. na I. mednarodni razstavi vin...

RAZPIS. Komisija za razpis direktorjev in poslovidoj pri OLO Celje...

OBVESTILO. Vse vajence, dijake, študente in ostale...

RAZPIS. Komisija za razpis direktorjev in poslovidoj pri OLO Celje...

DNEVNE VESTI

KOLENDAR. Sobota, 3. septembra: Darja. Spominjemo se danes 72-letnice...

UMRLI

Nenadoma nas je zapustila naša najboljša žena in mati...

ZAHVALE

Vsem, ki ste spremlili našega vzornega očeta in deda...

RAPIO

SPORED ZA SOBOTO. Poročila: 5.05, 6.00, 7.00, 12.30...

OBVESTILA

VSE UPRAVIČENEC OTROŠKIH DODATKOV. Nova uredba o otr. dodatkih...

OBVESTILA

VSE UPRAVIČENEC OTROŠKIH DODATKOV. Nova uredba o otr. dodatkih...

MALI OGLASI

OPOMORILO! Strankam, ki pišmenno prosijo za naslove...

KINO

UNION: franc. ital. film »Pred potopom«. Brez tednika. Predstava ob 16.18.20...

25% POUK NA TELEKIZI. MEDNARODNA RAZSTAVA VIN. Vzorci vin, razni evropski državi...

DOBRA FRIZERSKA MOC. RADIJSKI APARAT na tri žarnice...

ZADNJE VESTI

Pomirlivost nemških socialdemokratov

Adenauer o nemško-sovjetskih razgovorih v Moskvi

Bonn, 2. sept. (Tanjug). Predsedstvo zahodnonemške socialdemokratske stranke je danes sprejelo misel o vzpostavitvi diplomatskih, gospodarskih in kulturnih odnosov med Sovjetsko zvezo in Zahodno Nemčijo, vendar je istočasno pozvalo delegacijo zahodnonemške vlade, ki potuje v Sovjetsko zvezo, naj ne dovolji, da bi pogajanja o tem vprašanju privedla do priznanja razdelitve Nemčije v kakršnikoli obliki.

Vodstvo socialdemokratske stranke je bilo na današnji seji soglasno tudi s tem, da član vodstva stranke prof. Karl Schmid potuje v Moskvo z vladno delegacijo samo kot podpredsednik zunanjepolitičnega odbora Bundestaga, ne pa kot predstavnik stranke. V sporočilu, ki je bilo objavljeno po seji, izraža predsedstvo stranke svoje soglasje z vladnim namenom, da v Moskvi zahteva izpustitev nemških vojni ujetnikov in civilnih oseb, ki se nahajajo v Sovjetski zvezi.

Po mnenju socialdemokratov mora vladna delegacija v Moskvi v prvi vrsti razčistiti pogoje, ob katerih je možna skorajšnja združitve Nemčije in njena vključitev v sistem evropske varnosti v okviru dolobč Ustavne listine OZN. Socialdemokraci imajo sedanjí mednarodni položaj kot ugoden za združitve Nemčije.

Seja vodstva socialdemokratske stranke je trajala nad tri ure. Zvedelo se je, da je bila razprava zelo živahna, po čemer sklepajo, da so med njo prišle do izraza razlike v mnenjih posameznih skupin vodstva stranke.

Sporočilo o seji vodstva ocenjuje kot pomirljivo do vlade ter kot sporazum med desnim krilom stranke in Ollenhauerjevimi centrom. Ugotavljajo, da je vodstvo stranke podčrtalo v sporočilu, da današnje stališče ne pomeni dokončnega stališča stranke do celote sovjetsko-nemških odnosov in do sovjetsko-nemških pogajanj v Moskvi, temveč, da se bo stranka o tem vprašanju dokončno izjavila šele potem, ko bodo znani izidi moskovskih razgovorov.

Bochum, 2. sept. (AFP). Zahodnonemški kancler Adenauer je imel nočoj v Bochumu pred 10 tisoč člane krščansko-demokratske stranke govor, v katerem je

izjavil, da bo vprašanje ponovne združitve Nemčije sigurno na dnevnem redu nemško-sovjetskih razgovorov v Moskvi. »Toda — je dejal Adenauer — ponovna združitve Nemčije v svobodi je stvar štirih zmagovalnih sil. Kancler je izjavil tudi, da bo vprašanje »nemških vojni ujetnikov glavni predmet« v razgovorih med sovjetsko in zahodnonemško delegacijo v Moskvi. Govorec nato o Posarju, je Adenauer dejal, da razume »ogorčenje saarskega prebivalstva proti pritisku Hoffmannove vlade«. Pozivajoč prebivalstvo Posarja, naj bo mirno, je Adenauer nadaljeval: »Za sestavo nove vlade je potrebno v prvi vrsti sprejeti statut Posarja, nato pa izvoliti deželno skupščino, ki bi bila proti Hoffmannovi vladi.«

V NEKAJ VRSTAH

ALŽIR, 2. sept. (AFP). Francoske sile v Alžiru so v okrožju Constantina davi ubile 15 alžirskih nacionalistov. Do spopada je prišlo 25 km jugovzhodno od mesta Ued Zemati. Francoski vojniki so zaplenili večjo količino orožja in drugega materiala. Nekaj francoskih vojakov je bilo lažje ranjenih.

MOSKVA, 2. sept. (TASS). Danes je iz Sovjetske zveze odpotovala v Holandijo delegacija sovjetskih zdravnikov s prof. Aleksandrom Serebriovom na čelu, ki se bo udeležila konference za proučevanje izvora raka, katere se bo začela 5. t. m. v Amsterdamu.

MOSKVA, 2. sept. (Reuter). Sovjetsko zunanje ministrstvo je danes povabilo veleposlanike in vodje tujih diplomatskih misij v Moskvi, naj v torek obiščejo so-

vjetsko atomsko električno centralo, ki se nahaja 80 km od Moskve.

RANGUN, 2. sept. (AFP). Sovjetska zveza je podarila Severnomu Vietnamu 150.000 ton riža, ki ga je kupila v Burmi. Prve količine okrog 3000 ton riža so že odpršile iz Ranguna v Hailong.

MOSKVA, 2. sept. (TASS). Danes je prispejal v Moskvo japonska parlamentarna delegacija. Na osrednjem letališču jo je sprejel podpredsednik sovjeta narodov Komarov.

SANTIAGO, 2. sept. (Reuter). Stavka fiških delavcev in uslužbencev se je sedaj razširila tudi na pristanišče Valparaiso. Vojaki nakladajo in razkladajo ladje. Tudi študenti tega mesta stavkajo iz solidarnosti s pristaniškimi delavci.

Maroški delegaciji pri Fauru

Pariz, 2. sept. (AFP). Predsednik francoske vlade Edgar Faure je popoldne v Parizu sprejel delegacijo maroške stranke Istiklal, ki je sodelovala v razgovorih o vprašanju Maroka v Aix les Bains. Razgovor med predsednikom vlade in člani delegacije se je nanašal na sestavo kronskega sveta v Maroku in na morebitno pošiljanje delegacije bivšemu Sultanu Ben Jusufu, ki se nahaja v pregnanstvu na Madagaskarju. Še ni določen noben datum odhoda take delegacije. Razgovori se bodo nadaljevali verjetno v začetku prihodnjega tedna.

Po razgovoru z delegacijo stranke Istiklal je predsednik francoske vlade sprejel tudi predstavnike demokratske stran-

ke za neodvisnost Maroka. Razgovor, ki je trajal skoraj eno uro, se je nanašal na razna vprašanja, katerega so sedaj na dnevnem redu francosko-maroških razgovorov.

Blücher povabljen v Indijo

Bonn, 2. sept. (AFP). Uradni krogi potrjujejo, da je zahodnonemški podkancler in federalni minister za gospodarsko sodelovanje Franz Blücher uradno povabljen, naj obišče Indijo. Povabilo mu je izročil indijski veleposlanik v Bonnu. Iz istih virov se je zvedelo, da bo povabilo zelo verjetno sprejeto in da bo podkancler verjetno prebil teden dni v New Delhiju v začetku novembra.

Vabimo Vas na poskušnjo naših vin v paviljonu na I. mednarodni razstavi vin od 3.-11. sept. 1955

SLOVENIJA-VINO

LJUBLJANA
FRANKOPANSKA 11

V času razstave bomo dne 9., 10. in 11. septembra od 7.—19. ure odprli naše kleti in obrate za ogled širši javnosti. Vsako začetno uro strokovno vodstvo. — Vse informacije in brezplačno vstopnico dobite v našem paviljonu na razstavišču.

»No, misli sem... najprej, da bi vam nekaj prikrl, ko pa sem pomislil, da član Partije ne sme lagati... niti kaj nepoštenega prikrižati... in tako dalje... se je zmedel Ivan, ki je upustil začetno misel.

»Kaj si mislil, Ivan?« ga je vprašal komisar, zadovoljen, ker se ni prevaral nad njim. »Vedel sem, da je... za Partijo!« je pomislil zadovoljno.

»Vedite!« Ivan je pogledal komandanta in komisarja. »Med akcijo se ena mina ni vnela... V trenutku, ko je šel vlak mimo, je bil Čerim pri potoku po vodo!« Komisar je pogledal komandanta.

»Da, glej Milančič, tega nismo niti opazili!« Zasmejal se je. »Dobro, jaz sem komisar, ti pa si komandant!« je rekel pretirano, smejejo se, nakar se je obrnil k Ivanu: »Nadaljuj, Ivan, nadaljuj!«

»No, tako je, tega vam nisem povedal... sedaj veste!« je umolknil.

Dobro! Ali sprejmeš... ali hočeš v Partijo?«

»Ne vprašujete!... Naj umrem, ali pa v Partijo! Živ se brez tega nočem vrniti domov!« Ta želja ju je ganila.

»Potem, tovariš Ivan,« je rekel komisar pretresen in nekoliko prenehal. — »Če toliko želiš, vidimo pa, da si zašulil, vedi, da si odslej član Komunistične partije!«

Komandant je komaj dočakal, da je Redžo izgovoril, nato pa je priskočil:

»Čestitam, tovariš Ivan!« in mu krepko stisnil roko.

»Čestitam, naj ti bo srečno!« je dejal tudi komisar in mu podal roko.

Sam ne ve, kako je prišel iz štaba, ali je pri odhodu po-

zdravil ali ne. Tega v trenutku zatem ni vedel, spominja se le, da se je nato vrnil v štab in vprašal komisarja:

»In kaj omo s Čerimom, tovariš Redžo?«

»Da, kaj bomo, Milančič?« se je za obrnil h komandantu, ki je slišal Ivanovo vprašanje.

»Ne vem!« je rekel komandant. »Potrebno bi bilo, da se o tem pogovorimo na sestanku naše celice...«

»Da, more biti... in mora!« je rekel komisar Ivanu. »Veš, tudi njemu bi bilo treba sporočiti sprejem v Partijo, medtem pa je ta primer izpremenil zadevo. V ostalem, morda ga bomo kandidirali... pa naj se potrudi. Od njega bo odvisno...«

»A-a-a-a-a!« je zazdehal Jovo na dolgo in glasno, mežikajoč z očmi, na katere je posijalo sonce.

Ivan se je strzil.

Na Jovovo zdehanje se je oglašil stric Nikola, ki se je tudi že prebudil.

»Oh, zakaj pa mukaš?!« Pogledal je čez ramo, ali ga je slišal Ivan.

»Ali sta se naspala?« jima je rekel Ivan.

»Nekoliko sem zadržal,« je odvrnil stariček. »Toda to čudo!« pokazal je na Jova, ki si je mirno privezoval zadržke na obuvaku, kakor da se to ne tiče njega. »Ali si ga slišal, Ivan, kako je hropel? Skoro bi me požrl!«

»Molči, stari, tudi ti se nisi mnogo razlikoval od njega!« je rekel Ivan.

»Oh, Ivan, menda ni bilo tako?« je stariček zavrtel glavo.

»Ali tudi jaz krulim kot merjasec, kakor je Jovo...«

»Kruliš kakor star, len merjasec! Veš, kakor oni, ki drži rep vedno podvit podse...«

»Eh, še rep mi podtikaš!... In zakaj drži tako rep?« je vprašal smeje.

zdravil ali ne. Tega v trenutku zatem ni vedel, spominja se le, da se je nato vrnil v štab in vprašal komisarja:

»In kaj omo s Čerimom, tovariš Redžo?«

»Da, kaj bomo, Milančič?« se je za obrnil h komandantu, ki je slišal Ivanovo vprašanje.

»Ne vem!« je rekel komandant. »Potrebno bi bilo, da se o tem pogovorimo na sestanku naše celice...«

»Da, more biti... in mora!« je rekel komisar Ivanu. »Veš, tudi njemu bi bilo treba sporočiti sprejem v Partijo, medtem pa je ta primer izpremenil zadevo. V ostalem, morda ga bomo kandidirali... pa naj se potrudi. Od njega bo odvisno...«

»A-a-a-a-a!« je zazdehal Jovo na dolgo in glasno, mežikajoč z očmi, na katere je posijalo sonce.

Ivan se je strzil.

Na Jovovo zdehanje se je oglašil stric Nikola, ki se je tudi že prebudil.

»Oh, zakaj pa mukaš?!« Pogledal je čez ramo, ali ga je slišal Ivan.

»Ali sta se naspala?« jima je rekel Ivan.

»Nekoliko sem zadržal,« je odvrnil stariček. »Toda to čudo!« pokazal je na Jova, ki si je mirno privezoval zadržke na obuvaku, kakor da se to ne tiče njega. »Ali si ga slišal, Ivan, kako je hropel? Skoro bi me požrl!«

»Molči, stari, tudi ti se nisi mnogo razlikoval od njega!« je rekel Ivan.

»Oh, Ivan, menda ni bilo tako?« je stariček zavrtel glavo.

»Ali tudi jaz krulim kot merjasec, kakor je Jovo...«

»Kruliš kakor star, len merjasec! Veš, kakor oni, ki drži rep vedno podvit podse...«

»Eh, še rep mi podtikaš!... In zakaj drži tako rep?« je vprašal smeje.

Zahvalna brzojavka predsedniku republike

Beograd, 2. sept. (Tanjug). — Predsednik republike Josip Broz Tito je sprejel od predsednika republike Indonezije dr. Ahmeda Sukarna brzojavko, v kateri se mu zahvaljuje za prisrčne čestitke ob 10-letnici republike Indonezije.

MEDCONSKI SAHOVSKI TURNIR

Polovičen uspeh naših

Göteborg, 2. sept. v današnjem XII. kolu medconskega sahovskega turnirja so bili doseženi naslednji izidi:

Petrošjan : Plinik prekinjeno. Keres : Panno 1:0. Spaski : Biszgaier in Geler : Medina prekinjeno. Ilivicki : Rabar remi v 19. potezi (Nemcovčeva indijska obramba). Bronstein : Pachman prekinjeno. Donner : Naidorf 0:1. Szabo : Guimard prekinjeno. Silwa : Fuderer remi v 37. potezi (kraljeva indijska obramba). Unzicker : Filip 0:1. Stahlberg je bil prost. Jutri je prost dan ter bodo igrali samo prekinjene partije.

Stanje po XII. kolu: Bronstein 8 (1-), Panno 8, Fuderer 7,5 (-), Keres 7 (-), Ilivicki 6,5 (-), Spaski 6 (1-), Filip 6 (-), Plinik 5,5 (2-), Petrošjan 5,5 (1-), Szabo 5,5 (1), Pachman 5 (2), Naidorf 5 (-), Rabar 5 (1), Silwa 4,5, Geler in Guimard po 4 (2-), Stahlberg 4 (2), Bisguier 4 (1), Unzicker 4, Donner in Medina po 3 (1) točke.

Namiznoteniško prvenstvo Jugoslavije za mladince

Opatija, 2. sept. Tu se je danes začelo IV. mednarodno namiznoteniško prvenstvo Jugoslavije za mladince, na katerem sodelujejo reprezentance Jugoslavije, Avstrije in Zahodne Nemčije ter moštva Slovenije, Hrvaške in Makedonije. V tekmovalju posameznikov nastopa 46 igralcev, med njimi tudi mladinski prvak Evrope Nemec Berger. Rezultati: mladinci — I. skupina: Avstrija : Jugoslavija 3:3. Avstrija : Slovenija 5:2. Jugoslavija : Slovenija 5:2. II. skupina: Hrvaška : Zahodna Nemčija 5:1, Hrvaška : Makedonija 5:0, Zahodna Nemčija : Makedonija 5:1; mladinci: Zahodna Nemčija : Jugoslavija 3:0, Zahodna Nemčija : Avstrija 3:1, Jugoslavija : Slovenija 3:2, Avstrija : Jugoslavija 3:1, Slovenija : Avstrija 3:0.

VINO!

Gostinska podjetja! Trgovska mreža! Nakup kvalitetnih in originalnih fruškgorskih, župskih ter drugih vrst vin iz Srbije, katere smo že vpeljali. Vam izredno poceni in po ugodnih dobavnih pogojih posreduje »Agencija Slovenija« Ljubljana, Parmova cesta 33.

Na razpolago imamo tudi vagonске količine bosanskih sliv za predelavo, poceni in po ugodnih dobavnih pogojih. Enako tudi vse vrste grozdja za predelavo.

Kličite telefon Ljubljana 30-582. Zahtevajte vzorce!

PODJETJE ZA POPRAVILNO VOZ IN STROJEV GORICA

V NOVI GORICI, PRVOMAJSKA 25 sprejme takoj DVA STROJNA TEHNIKA z večletno prakso za vodje oddelkov.

Plača po tarifnem pravilniku ali po dogovoru. Stanovanje bo preskrbljeno. Pismene prošnje pošljite na upravo podjetja ali pa se zglasite osebno do 20. septembra 1955.

Upravni odbor podjetja.

TOVARNA VIJAKOV IN ŽEBLJEV »PLAMEN« KROPA

potrebuje za delo v mehanični in remontni delavnici večje število visokokvalificiranih in kvalificiranih ključavničarjev in orodjarjev

Za podrobnejša pojasnila se obrnite pisno, telefonično ali osebno na tajništvo podjetja. Stanovanje za samske preskrbljeno.

SPORT

PRED IV. JUGOSLOVANSKO ALPSKO VOZNJO PO GORENJSKEM IN PRIMORSKEM

Okoli 80 tekmovalcev med njim. 30 avtov

V nedeljo ob šestih zjutraj se bo s startom na Bledu začela IV. jugoslovanska alpska voznja po najlepših krajih Slovenije. Ta motoristična avtomobilistična prireditev je postala že po treh letih zelo popularna tudi v inozemstvu. Na I. jugoslovanski alpski vožnji so sodelovali vozači iz Anglije, Avstrije, Italije, Zahodne Nemčije, Saara, Trsta in Jugoslavije. V generalnem plasmanu je avstrijski vozač Drago Podbršček iz Ljubljane. Na II. vožnji je bila tuja udeležba nekoliko manjša. Na prvi tr mestu so se zvrstili Alex von Flankenhausen iz Zahodne Nemčije, Gerd Seibert iz Saara ter Rudolf Smoliner iz Avstrije. Na tretji tr mestu so vsa prva tri mesta zasedli Avstrijci, medtem ko je bila ekipni zmagovalci druga jugoslovanska ekipa.

»OKROG BLEJSKEGA JEZERA«

Ze nekaj let sem prireja Kolesarska zveza Slovenije v tem času zanimiva tekmovalna kolesarskih ekip okrog Blejskega jezera. Posamezna moštva, sestavljena iz petih dirkačev, morajo v progo okrog jezera prevoziti šestkrat v skupni dolžini 100 km. Letošnje dirke okrog jezera na Bledu bodo jutri 4. t. m. z začetkom ob 8. uri izpred hotela Park.

Pripravljeno je že do zdaj več moštve raznih kolesarskih klubov. Kot stalni gostje pridejo tudi letos celovški kolesarji, ki so se se vedno izkazali kot zelo borbeni. Razen njih bodo startali tudi Mariborčani, Koprčani, Goričani itd. Posebno pozornost vzbujajo vsa kolesarja iz Maribora, ki so skoraj vselej tudi zmagovalci, če jim le malo vrme ne prekriža računov.

Da bo tudi letos obisk gledalcev številnejši je povok mladih tekmovalcev, ki bodo v skupaj s tekmovalci bomo videli avstrijske vozače, dalje Čehe, Nemce, Italijane in številno ekipo iz Saara. Skupno z našimi vozači je pripravljeno okoli 80 tekmovalcev, med njimi 30 avtomobilov. (Jek)

Področje, ki ga bo vodila od Bleda do Bohinjskega jezera in od tu po novi cesti na Rovtarico ter pod Dragosmi in Selško dolino. Podbrdo, Tolmin, Bovec in čez Vršič in skozi Kranjsko goro nazaj na Bled. Prekrajški tekmovalci zlasti iz tujine, so imeli do progo za preveč lahek sprehod. Prav zaradi tega je bila to pot znatno podaljšana, in sicer na 357 km. Tekmovalci četrte jugoslovanske alpske vožnje bodo prevrnili za dodatek še vso Selško dolino do Skofje Loke, dalje Poljanško dolino ter se bodo po ostrih serpentinah spustili v Idrijo, od

Kdo so najboljši kegljači na svetu?

Po sedem članov naše moške in ženske reprezentance v kegljanju na asfaltnih stezah je skupaj z vodstvom odpotovala v Essen (Zahodna Nemčija), kjer se začne danes na novozgrajenem 44-steznem kegljišču svetovno prvenstvo v kegljanju. Tega prvenstva se bodo udeležili reprezentance naslednjih držav: Avstrije, Vzhodne in Zahodne Nemčije, Saara, CSR, Belgije, Danske, Švedske, Španije, Francije, Švice in Jugoslavije. Jugoslavija bo sodelovala samo v tekmovalju na stezah bowling in kegljskih stezah. Na stezah bowling in kegljskih stezah se namreč pri nas uveljavlja šele v zadnjih letih in zato našim tekmovalcem primanjkuje predvsem mednarodnih tekmovalj.

Prvenstvu na asfaltnih stezah bodo udeležili vsi tekmovalci iz Jugoslavije, Avstrije, Saara, Kraljice, Litovni in Ljubljane, Kopal in Maribora ter Hladnik, Komolc, Pogelšek in Smoljanovič iz Zagreba, ženske: Erjavc iz Ljubljane, Vaštar iz Novoga Sada, Jurek, Jakovec, Bulič, Sineček, Smolčan in Prezelj iz Zagreba.

Med svetovnim prvenstvom bo zasedal tudi kongres mednarodne kegljske federacije (FAO), na katerem bodo določili prireditelja za prihodnje prvenstvo, ter izvolili novega predsednika, ker je sedanjemu že potekel mandat. Ivedanji predsednik je bil prof. Dr. Josip Križanič iz Zagreba.

KVALIFIKACIJSKI TURNIR V WATERPOLU

Ljubljani ne gre najbolje

Zagreb, 2. sept. Od četrtka dalje igrajo v Zagrebu kvalifikacijski turnir za vstop v II. ligo v waterpolu, na katerem sodeluje 8 moštvo. Po dosedanjih nepopolnih štirih krogih kazalo za vstop v ligo najbolje naslednjim štirim: Wagnijev, Pošku, Severu in Poletu iz Sombora.

Prvak Slovenije Ljubljana je med dosedanjimi štirim nastopil dvakrat zmagal in dvakrat izgubil. Slovenski prvaki v waterpolu so od sedanjih tekmovalcev na učili, manjka pa jim še taktičnega znanja. Od njegovih igralcev so do zdaj najbolj ugajali Marc, Marolt in Volkar.

Tekme Ljubljane so se končale takole: Ljubljana : Primorac 2:1, POŠK : Ljubljana 1:2, Sever : Ljubljana 6:1, Ljubljana : Omladinac 6:4 (3:2).

V vodstvu je Naprijed, ki je zbral že dozdaj 7 točk.

NAMIZNI TENIS NAŠI NAJBOLJŠI V OPATJI

Po 15-dnevem treningu so se dne 1. Kočevju izkazali najboljši namiznoteniški igralci — mladinci, ki nastopajo v teh dnevih na III. mednarodnem prvenstvu Jugoslavije v Opatiji. Treninga so se udeleževali Markovič, Vukočič in Rambošek (Srbija), Črnjak, Frančič in Biščan (Hrvaška), ter Slovenci Teran in Česen iz Kranja, Zajc in Kern iz Ljubljane ter Prica iz Kočevja.

Končni vrstni red po izbirnem mitngu je bil takole: 1. Markovič, 2. zmag, 2. Teran, 3. Prica, 3. 4. Krbud (Hrvaška) 2 in 3. Črnjak 1. V državni reprezentanci bodo igrali prvi štirje, Krbuda pa bi utegnil nadomestiti Jazovič, ki je bil na treningu opravičeno odstopen.

Izbirno tekmovalstvo je pokazalo, da je slovenski namizni tenis zadnji čas lepo napredoval. Posebno Teran in Prica sta pustila za seboj vse odlične mladince iz Hrvaške. Razred zase je bil Markovič, ki je zmagal v velikem sloru in dokazal, da je res najboljši mladinski teralec v državi. Trening je odlično vodil tov. Čračen, pa tudi ostala organizacijska dela TVD Partizana je bila brezhibna.

obiščite

REPUBLIŠKO RAZSTAVO ŽIVINE

4.-11. IX. 1955
25% POPUST NA VELECNICI

Vabi GLAVNA ZADRUŽNA ZVEZA LRS Odbor za živinorejo

SAVINJSKI ODOBJARSKI TURNIR

Jutri bo na igriščih Partizana Petrovca v Novem Celju in v Vrtočah savinjski odbojarski turnir za prehodni pokal, na katerem je prireditelj povabil 11 odbojarskih moštvo. Turnir na bil postala tradicionalna vsakoletna prireditev. Vrstni povabil na poudar prehodni pokal, umetniško delo mojstra A. Mišinskega, ki ga je prispeval Partizan Petrovca. Spričo velike razširjenosti odboje v Savinjski dolini, pričakujejo kvaliteten razpis novega tekmovalca, ki bo obenem veljalo kot okrožno prvenstvo partizanskih društev v odbojki.

Turnir bo v okviru telesnozgodnih prireditev Partizana Petrovca in se bodo odvijale v prostorih našega partizanskih društev iz celjske okolice.

Drevi ob 20. uri bo v Domu sindikatov na Miklošičevi cesti prirediteljski dvoboj med domačim Odredom in zelo dobro ekipo Maribora. Ker nastopajo v domači ekipi vsi najboljši zastopniki ljubljanskega boksa, med njimi Pavlič, Bitenc in Prešeren, bo ja prireditev vedno ogleda.

Prva tekma v odbojki bo bila nedeljo so bile v Dolu pri Ljubljani v proslavo 10-letnice društva Partizana tekme v orodni teledobivi. Med člani je zmagal Miro Peterka, pred Jožetom Peterko (oboj) Doškoj tretji pa je bil Branko Moder iz Dola. Članice so se razvrstile takole: 1. Velepec, 2. Prošek, 3. Runtas — vse iz Dola.

V vmesnih tečajih so nastopile pionirke in pionirji raznih igralnih društev v našem kraju. Novosadska Vejovalina je v tekmi za pokal Jugoslavije predmaga enajstorico Novega Sada 5:0.

Zaradi okvare na avtobusu v Conti košarkarska ekipa Partizana ni prispela pravočasno na tekmo s Proleterjem v Zrenjaninu, tako da sta sodnik in delegat po 15 minutnem čakalju ustrovala da se ni na igrišču. Tekmovalna komisija zveze bo sklepala o tem, ali bo Partizan izgubil to tekmo z 0:20 ali pa bo odigrana pozneje.

V nogometnem prvenstvu Anglije je večerš Carlton premagal moštvo Sheffida 3:2.